

Møteinnkalling

Lier kirkelige fellesråd

Møtedato: 15.11.2023 kl. 18:30
Møtested: Frogner menighetshus, Klokkerstua
Arkivsak: 19/00378

Hei! Kjøreplan for kveldens møter går som følger:

- Møte for gammelt fellesråd kl 18.30 – 19.25 med behandling av ordinære saker. **MERK TIDEN!**
- Møte for gammelt og nytt fellesråd kl 19.30 – 20.10 med behandling av Sylling kirke – status inkl orientering fra Norconsult.
- Møte nytt fellesråd kl 20.15 – 21.00 med konstituering.

Vi ser frem til et godt møte.

Saksliste

Godkjenning av innkalling og saksliste

86/23 Godkjenning av innkalling og saksliste

3

Godkjenning av protokoll

87/23 Godkjenning av protokoll

4

Saker til behandling

88/23 Protokoll fra administrasjonsutvalget

5

89/23 Protokoller fra menighetsrådene

6

90/23 Revidert driftsbudsjett 2023

7

91/23 Forslag revidert investeringsbudsjett 2023 og overføring av budsjett midler til 2024

10

92/23 Avsluttende regnskap og rapport for fasadebelysning Sjøstad kirke

13

93/23 Høring om tilskuddsforvaltning i Den norske kirken

15

94/23 Øvrige meldinger

43

95/23 Sylling kirke - status mur og puss, samt tårn og spir prosjekt

66

Eventuelt

96/23 Eventuelt

73

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Mette Sønsteby	414	23/05068-10	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
86/23	Lier kirkelige fellesråd	15.11.2023

Godkjenning av innkalling og saksliste

Saksorientering

Skriv inn teksten her.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd godkjenner innkalling og saksliste til møte 15.11.2023.

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Mette Sønsteby	414	23/05068-11	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
87/23	Lier kirkelige fellesråd	15.11.2023

Godkjenning av protokoll

Saksorientering

Skriv inn teksten her.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd godkjenner protokoll av 18.10.2023.

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Mette Sønsteby	414	23/05068-12	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
88/23	Lier kirkelige fellesråd	15.11.2023

Protokoll fra administrasjonsutvalget

Saksorientering

Skriv inn teksten her.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd tar administrasjonsutvalgets protokoll av 08.11.2023 til orientering.

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Mette Sønsteby	414	23/05068-13	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
89/23	Lier kirkelige fellesråd	15.11.2023

Protokoller fra menighetsrådene

Saksorientering

Skriv inn teksten her.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd tar protokollene til orientering.

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Mette Sønsteby	414	23/05068-3	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
90/23	Lier kirkelige fellesråd	15.11.2023

Revidert driftsbudsjett 2023

Vedlegg:

Revidert driftsbudsjett 2023 GS v2

Saksorientering

Kirkeverge viser til vedlagte forslag til revidert budsjett for regnskapsåret 2023

Tall på både kostnads- og inntektssiden er justert utfra regnskap pr 31.10.2022 og forventninger om kostnader og inntekter som vil påløpe årets to siste måneder.

Fellesrådet ønsket tilbakemelding på følgende punkter:

1090 Pensjon – Hva utgjør dette på årsbasis?

1621 Preludering – årsaken til at det ikke står minus foran (det er en inntekt)

Sikre at Fellesrådet blir kompensert for lønnsoppgjøret for 2023

Gå igjennom investeringsregnskapet og sjekke om det er noe som kan tas på drift.

Kostnader

Lønn

Tariffoppgjøret i 2023 var et såkalt mellomoppgjør, der det kun ble forhandlet om lønn. som i snitt gav 5,4% lønnsøkning for våre ansatte. Lønnsoppgjøret etterberegnes tilbake fra mai 2023, og ble utbetalt september.

Kirken har fått kompensert et lønnsoppgjør i rammene for 2023. Det gjøres en avregning i etterkant. Den avregningen er foreløpig ikke blitt gjort.

Økning på lønn i forhold til ekstrahjelp, vikarer og honorar. Dette kan sees noe i sammenheng med konto 1271 at vikarer kirkemusikere har mottatt honorar via lønn.

Kontor, annonser og driftsutgifter mm er justert utfra hva som er bokført pr. 31.10.23

Konto 1100 er høyere enn budsjett, men kan og sees noe i sammenheng med konto 1120 som vi ligger under. Dette skyldtes at det kan være endringer på enkelte bokføringer av kostnader. I tillegg på Kto. 1120. planlagt innkjøp av jakker med logo til ansatte som ønsker det, jfr. reglement for arbeidstøy. Dette forventes som er en del av at besparelse.

Konto 1090 – pensjon antas at dette blir kostnad som er i forhold til budsjett på kr 1 800 000, siden det er bestemt at det ikke skal brukes noe av fond.

Kto. 1180 Energi er redusert, da fellesrådet pr nå har fastprisavtale som har lavere sats enn prisene ellers i markedet, samt at strømprisene er betydelig lavere hittil i 2023 enn i fjor.

Kirker, vedlikehold osv.

Kto. 1200 Inventar og utstyr er vi ca. i tråd med budsjett, og godt under regnskap for 2022.

Kto. 1201 Edb- og audiovisuelt ligger over budsjett. Dette skyldes hovedsakelig Biledsystem til anskaffelse i Sjøstad kirke.

Kto. 1230 stor økning. Mye vedlikehold både på kirkebygg og gravplasser.

Kirkevergen ser ikke se at noen poster kan overføres drift, da vi ligger høyt på driftsbudsjettet 2023.

Kto. 1271 konsulentonorar mm, nedgang skyldes hovedsakelig at vakant stilling på servicekontoret er blitt fast stilling og ikke innleid arbeidskraft og at kirkemusikere har mottatt lønn via honorarer.

Overføringer

Kto. 1470 Tilskudd gaver. Her er ført inn tilskudd til menighetsbladet, jfr. egen sak, på kr 50 000,-

Kto. 1479 Tap på krav. Her bokføres krav av ulik art som vi etter gjentatte purringer dessverre fortsatt ikke har fått betalt for.

Inntekter

Som vanlig i revidert budsjett er bokførte inntekter på sykepenges o.l. De er det normalt ikke anledning til å budsjettere med, men vi har anledning til å budsjettere med inntekter vi allerede har mottatt.

Konto 1621 Grunnen til at den ligger som den gjør i regnskapet er at preluderingen som ble fakturert i 2022 ble ikke overført til MR `ene før i starten av 2023, derfor ligger det som en kostnad i år, siden faktureringen hittil i år er lavere enn det overførte fra 2022. Det burde vel egentlig vært gjort en avsetning for 2022, men det er det nok ikke gjort, derfor ser denne kontoen slik ut.

Konto 1871 tilskudd gaver fra andre. Her er bokført tilskuddsgavefondet, prosjekt Stasjonen. Dette er midler som skal avsettes og benyttes over 3 år (2024-2027)

Oppsummering

Totalt er kostnads- og inntektssiden økt med ca. kr 900 000, sett mot budsjettet som ble vedtatt i

januar 2023. Dette skyldes i hovedsak høyere tilskudd fra stat og kommune og renteinntekter i forhold til opprinnelig budsjettert som har medført økt aktivitet. Budsjettert bruk av disposisjonsfond på kr 258 000 er av den samme grunn nullstilt.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd vedtar fremlagte budsjett som sitt reviderte driftsbudsjett for 2023.

Revidert budsjett 2023

Forslag	til fellesrådsmøte 15.11.23	1100				Revidert budsjett	oppriemlig budsjett	Regnskap pr. 30.10.23	Regnskap
		Adm.	Kirker	Kirkeg.	Trosopl.				
		2,023	2,023	2,023	2,023	2023	2023	2,022	
Lønn i faste stillinger, adm.kostnader m.m.									
1010	Lønn faste stillinger, m/f-trinn	9,390,000				9,390,000	9,390,000	7,682,383	8,879,935
1020	Sykevikarer	10,000				10,000	10,000		945
1030	Ekstra hjelp, Lierskogen krk., sommervikarer,	350,000	250,000	350,000	20,000	970,000	580,000	762,670	557,157
1040	Overtid	5,000				5,000	5,000		-
1050	Annen lønn: Telefon, honorar uten feriepenger m.m.	480,000				480,000	180,000	338,976	244,325
1080	Godtgjørelse for folkeveivete	10,000				10,000	10,000		-
1090	Pensjonsmidler (kontres 2324103)	1,800,000				1,800,000	1,800,000	905,506	1,724,977
1091	Tilleggs pensjon 2,2 %, AFP	0				0	0		-
1095	Ulykke- og gruppeforsikring: Trekkpliktige forsikringsord.	50,000				50,000	50,000		61,626
1099	Arbeidsgevavgift: 14,1 %	1,793,000				1,793,000	1,695,000	1,392,280	1,544,630
	Sum	13,888,000	250,000	350,000	20,000	14,508,000	13,720,000	10,981,615	13,012,305
Ktr., annonser, driftsutg., energi, forsikr.									
1100	Kontormateriell, driftsutgifter ktr.maskiner,inkl.prost	250,000				250,000	190,000	193,538	223,531
1101	Abonnement aviser, tidskr., faglitteratur m.m.	16,000				16,000	16,000	3,829	12,874
1115	Matvare/beværing	150,000				150,000	150,000	120,562	171,127
1120	Annet forbruksmateriell/Andre driftsutg								
1121	Varekasser/Velferd/Mat	150,000	30,000	100,000	50,000	330,000	330,000	209,467	271,335
	Annet forbruksmateriell/blomster legatgraver, blomster-plantekasser								
1130	Porto	0		65,000		65,000	65,000	62,682	60,639
1131	Telefon	30,000			20,000	50,000	50,000	36,789	33,472
1132	Bankgebyrer	5,000				5,000	5,000	8,184	6,564
1140	Annonser	40,000			10,000	50,000	80,000	33,875	71,811
1150	Kurs/opplæring av ansatte, kursholder	30,000		10,000	20,000	60,000	110,000	34,200	151,248
1151	Kurs folkeveivete, kursholder	7,500				7,500	7,500		5,200
1155	Reiseutgifter (ikke oppgavepliktige): Opplæring/kurs	5,000				5,000	5,000		-
1160	Reiseutgifter oppgavepliktige/ikke trekpliktige: Skys, kost, møtegodtgjørelse	70,000				70,000	70,000	41,241	47,433
1165	Andre oppgavepliktige reiser/ikke trekpliktige, selvstendig næringsdrivende, enkeltpersonforetak, kirkemusikere	0				0	0		-
1167	Motkonto mobiltelefon	-25,000				-25,000	-25,000	-15,006	19,032
1170	Drivstoff/Årsavgift Forsikring			75,000		75,000	75,000	57,787	63,990
1180	Energi (føres fortløpende)		400,000			400,000	500,000	289,511	467,539
1185	Forsikringer: Kirker/andre bygg/inventar + ikke ansatte personer	62,000	140,000	50,000		252,000	252,000	245,458	181,159
1190	Husleie, øverskogen samf.hus, konf.underv. mv.	740,000	5,000	55,000		800,000	800,000	760,861	753,089
1195	Kommunaleavgift/gebyr, lisenser, dataprogrammer, Kirkepartner, Katedral, Ecclesia		50,000	90,000	45,000	570,000	570,000	535,795	492,677
1196	Avgifter gebyrer: Opplysningsv. fond.	385,000		80,000		80,000	80,000	73,551	74,971
1197	Kopimaskinen	50,000				50,000	50,000		52,851
1198	Medlemskap i KA, Kirkegårdskultur m.m.	140,000				140,000	140,000	118,450	102,782
1199	Container-service			140,000		140,000	140,000	93,301	112,252
	Sum	2,105,500	625,000	665,000	145,000	3,540,500	3,660,500	2,904,392	3,307,572
Kirker, vedlikehold, inventar, utstyr, edb									
1200	Inventar, utstyr	110,000	50,000	20,000	20,000	200,000	200,000	178,610	316,780
1201	Edb- og audiovisuelt utstyr.	80,000	6,000		14,000	100,000	100,000	105,603	292,066
1220	Leasing, leie av kopimaskin	40,000				40,000	40,000	16,238	15,937
1221	Leie av transportmidler								2,408
1230	Byggtjenester/kirkegårder: Vedlikehold	50,000	700,000	350,000		1,100,000	500,000	928,774	558,769
1232	Maskinpark: Vedlikehold			100,000		100,000	100,000	97,465	93,805
1240	Serviceavtaler og reparasjoner: Caverion, kopimaskin								
		130,000	70,000			200,000	200,000	176,157	143,388
1241	Orgler/piano: Vedlikehold		35,000			35,000	35,000	53,280	25,645
1260	Renhold, rensing av tekstiler	40,000				40,000	120,000	22,344	108,600
1265	Vakthold, alarmsystemer(Safetel) m.m.		50,000			50,000	50,000	35,658	45,461
1270	Revisjon	150,000				150,000	150,000	128,260	310,743
1271	Konsulent/tjenester kirkemusikere m.m.	400,000				400,000	525,000	282,861	531,863
1273	Konsulent/tjenester kirkegårder, ASVO			50,000		50,000	150,000	18,000	144,979
1273	Konsulent/tjenester kirker		100,000			100,000	200,000	17,125	186,973
1274	Uktjenester, kjøp av tjenester	250,000				250,000	150,000	210,451	532,386
	Sum	1,250,000	1,011,000	520,000	34,000	2,815,000	2,520,000	2,273,234	3,718,195
Overføringer									
1300	Tunsberg bispedømmeråd/ tjenestekjøp fra staten	0				0	0		-
1340	Kremasjon			1,050,000		1,050,000	1,150,000	834,180	1,117,040
1341	Muslimsk grav 2 stk			0		0	0		-
1350	Refusjon til menighetsråd					0	0		19,822
1370	Tjenestekjøp fra andre/driftsavtaler: Mr regnskap i kom.	0				0	0		-
1371	Heltjeneste kirkegårdsarbeidere m.m.	0		3,000		3,000	3,000	2,160	-
1380	Lønnsoppgjør, reserverte bevilgninger	300,000				300,000	300,000		-
1390	Kalkulatoriske utgifter v/kommunal tjenesteyting, mr regnskap	370,000				370,000	370,000		513,113
1429	Momsrefusjon driftsregnskapet/ jr. 1729	1,000,000				1,000,000	1,000,000	879,319	1,048,502
1450	Overføring til Frogner menighetsråd, Diki midler	50,000				50,000	50,000	50,000	62,349
1451	Overføring til Tranby menighetsråd, Diki midler								
		50,000				50,000	50,000	77,300	58,613
1452	Overføring til Sjøstad menighetsråd, Diki midler								
		50,000				50,000	50,000	50,000	39,744
1453	Overføring til Sylling menighetsråd, Diki midler								
		50,000				50,000	50,000	50,000	53,285
1454	Trosoppplæringsmidler				200,000	200,000	200,000		77,000
1470	Tilskudd, gaver til andre	50,000				50,000	0	50,000	347,689
1479	Tap på krav			10,000		10,000	10,000	22,715	17,420
	Sum	1,920,000	0	1,063,000	200,000	3,183,000	3,233,000	2,015,674	3,354,577
Renntesutgifter, låneomkostn., bundne fond									
1500	Renntesutgifter, låneomkostninger	1,500				1,500	1,500	10,115	370
1510	Avdragsutgifter	0				0	0		-
1530	Dekning av tidligere års negative driftsregnskap								
		0				0	0		
1540	Avsetning til disposisjonsfond (ubundne fond)	0				0	0		1,793,651
1550	Avsetning til bundne fond							79,264	21,966
1570	Overføring til kapitalregnskapet							0	-
1580	Regnskapsmessige overskudd							0	-
1590	Avskrivninger							0	3,057,342
	Sum	1,500	0	0	0	1,500	1,500	89,379	4,875,329
INNTEKTER									
1600	Brukerbetaling Vigsel, gravferd, utensogn	-60,000				-60,000	-120,000	-42,680	-114,000
1620	Salg, leienntekter/billettinntekter	-120,000				-120,000	-120,000	-63,215	-112,668
1621	Preluderende gravferd	-85,000				-85,000	-85,000	19,135	-77,890
1622	Fakturaagebyrer	-50,000				-50,000	-50,000	-38,282	-44,005
1630	Husleienntekter, Lierskogen m.m.	-8,000				-8,000	-8,000	-48,740	-13,320
1631	Festleavgifter av gravsted	-1,050,000				-1,050,000	-1,050,000	-1,138,805	-969,820
1660	Avgiftspålig salg utensognstjenester, minnelund, kirkegataid	-550,000				-550,000	-550,000	-445,480	-527,168
1660	Salg av utstyr	0				0	0		-
1700	Refusjon fra Nav: Avtale tilskudd	-50,000				-50,000	-50,000		45,198
1704	Refusjon krigsgraver	-7,100				-7,100	-7,100	-7,300	7,100
1705	Tilskudd strømslette								180,000
1710	Sykateserutgifter	-506,865				-506,865	0	-506,865	625,851
1711	Refusjon av fødselspenger	0				0	0		347
1729	Momskompensasjon drift jr. 1429	-1,000,000				-1,000,000	-1,000,000	-879,319	-1,048,502
1750	Refusjon menighetsråd: Utgiftsført på aktuelle konti	-250,000				-250,000	-250,000	-156,470	-260,823
1771	Innskudd gravlegat							-33,940	
1772	Diverse refusjoner trosoppplæring	0				0	0		15,000
1790	Kalkulatoriske inntekter v/kommunal tjenesteyting se 1390	-370,000				-370,000	-370,000		-513,113
1801	Refusjon fra staten, tilskudd til kateketer	-698,000				-698,000	-698,000	-724,000	-698,000
1802	Refusjon fra staten, tilskudd til diakon	-779,000				-779,000	-779,000	-828,000	-779,000
1804	Trosoppplæring	-1,700,000				-1,700,000	-1,700,000	-1,686,213	-1,649,000
1805	Tilskudd kirkeveivete - Kirkerådet	0				0	0		-138,314
1830	Overføring fra Lier kommune - Drift (beilån av inv.)	-12,660,000		-2,779,000		-15,439,000	-15,139,000	-15,452,000	-13,923,000
1850	Tilskudd fra menighetsråd								-
1870	Overføring fra Frogner og Tranby stiftelser	0				0	0		-
1871	Tilskudd gaver fra andre							-613,000	401,440
1900	Renntesutgifter	-13,025,035				-1,325,035	-900,000	-1,205,654	-838,055
1930	Disposisjon av tidligere års driftsresultat	0							

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellestråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Mette Sønsteby	414	23/05068-5	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
91/23	Lier kirkelige fellestråd	15.11.2023

Forslag revidert investeringsbudsjett 2023 og overføring av budsjettmidler til 2024

Vedlegg:

Investeringsbudsjett med forslag justeringer og overføring av invest. midler til 2024

Saksorientering

Det vises til vedlagte oversikt med forslag til budsjettjusteringer på investeringsbudsjettet 2023, samt til oversikt på overføring av midler i investeringsregnskapet fra 2023 - 2024

Fellestrådet har vedtatt investeringsstopp (sak 78/23). Det betyr ingen nye investeringer før man har full oversikt over økonomien knyttet til Sylling kirke med, unntak av kr 1 mill i ramme for energiøkonomiseringstiltak. Kirkevergen tror på ingen måte vi pr dd har full oversikt over Sylling kirke, da prosjektering pågår fortsatt. I og med at kapitalfondet i sin helhet kan gå med til Sylling, vil det heller ikke være finansiering til nye tiltak. Det innebærer at alle ikke påbegynte prosjekter eller anskaffelser settes på vent.

Prosjekter som settes på vent pga investeringsstopp er følgende:

1.	114 Frogner kirke – Solskjerming mot syd	kr 120 000
2.	158 Frogner – drenering av nedre gravlund felt 9 og 10	kr 300 000
3.	159 Frogner – gjerdet	kr 500 000
4.	Gressklipper	kr 200 000

Som konsekvens av investeringsstoppen må budsjettene revideres tilsvarende ref. vedlagte oversikt)

Igangsatte ikke ferdigstilte prosjekter hvor investeringsmidler overføres til 2024

1	205 Tranby kirke – belysning kirkerommet	kr 900 000
2	605 Lierskogen kirke – innvendig belysning	kr 700 000
3	302 Sylling kirke – murpuss, tårn og spir	kr 1 400 000

Investeringsprosjekter som pågår og som foreslås budsjett justert:

1	213 Tranby kirke - Skifte av tak	kr 2 400 000
2	302 Sylling kirke – Tårn og spir	kr 10 300 000

Kirkevergen orienterer om at prosjekt «352 Sylling kirkegård fjerning av furuhekk» budsjettet med kr 150 000, er ferdigstilt og ble tatt over driftsregnskapet, grunnet lavere kostnad enn budsjettet.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd vedtar i henhold til vedlagte Excel fil:

- å overføre resterende budsjettmidler for pågående investeringsprosjekter fra 2023 til 2024, begrenset oppad til beløp som følger:

205 Tranby kirke – belysning kirkerommet	inntil kr	900 000
605 Lierskogen kirke – innvendig belysning	inntil kr	700 000
302 Sylling kirke – murpuss, tårn og spir	inntil kr	1 400 000
- følgende forslag til budsjettjusteringer

213 Tranby kirke - Skifte av tak	kr -	2 400 000
302 Sylling kirke – Tårn og spir	kr	10 300 000
114 Frogner kirke – Solskjerming mot syd	kr	0
158 Frogner – drenering av nedre gravlund felt 9 og 10	kr	0
159 Frogner – gjerdet	kr	0
Gressklipper	kr	0

Investeringsbudsjett revidert

	Regnskap	Buds(end)	forslag budsjettjusteringer	overføringer 2024
		2,023	2,023	
Prosjekt:	113 FROGNER KIRKE - TAK SØRSIDE			
	3230 OPPGRADERING, BYGGTJENESTER, NYBYGG	2,252,682.00	2,900,000.00	
	3270 KONSULENTTJENESTER	66,828.21	-	
	3429 MOMS GENERELL KOMPENSASJONSORDNING	579,877.56	-	
	Sum prosjekt: 113 FROGNER KIRKE - TAK SØRSIDE	2,899,387.77	2,900,000.00	
Prosjekt:	114 FROGNER KIRKE - SOLSKJERMING MOT SYD			
	3230 OPPGRADERING, BYGGTJENESTER, NYBYGG	-	120,000.00	
	Sum prosjekt: 114 FROGNER KIRKE - SOLSKJERMING MOT SYD	-	120,000.00	120,000.00
Prosjekt:	116 OPPUSSING FROGNER KAPELL M/BÅREROM			
	3230 OPPGRADERING, BYGGTJENESTER, NYBYGG	415,224.90	500,000.00	
	3429 MOMS GENERELL KOMPENSASJONSORDNING	103,806.22	-	
	3729 MOMSKOMPENSASJON INVESTERINGER	103,806.22	-	
	Sum prosjekt: 116 OPPUSSING FROGNER KAPELL M/BÅREROM	415,224.90	500,000.00	
Prosjekt:	158 FROGNER - DRENERING AV NEDRE GRAVLUND FELT 9 OG 10			
	3231 OPPGRADERING ANLEGG	-	300,000.00	
	Sum prosjekt: 158 FROGNER - DRENERING AV NEDRE GRAVLUND FELT 9 OG 10	-	300,000.00	300,000.00
Prosjekt:	159 FROGNER - GJERDE			
	3231 OPPGRADERING ANLEGG	-	500,000.00	
	Sum prosjekt: 159 FROGNER - GJERDE	-	500,000.00	500,000.00
Prosjekt:	20 MASKINPARK			
	3200 INVENTAR OG UTSTYR	-	750,000.00	
	3231 OPPGRADERING ANLEGG	701,000.00	-	
	3429 MOMS GENERELL KOMPENSASJONSORDNING	175,250.00	-	
	3660 SALG AV DRIFTSMIDLER	173,750.00	-	
	Sum prosjekt: 20 MASKINPARK	702,500.00	750,000.00	
Prosjekt:	205 TRANBY KIRKE - BELYSNING KIRKEROMMET			
	3230 OPPGRADERING, BYGGTJENESTER, NYBYGG	755,616.76	1,940,000.00	
	3270 KONSULENTTJENESTER	51,948.07	-	
	3429 MOMS GENERELL KOMPENSASJONSORDNING	201,891.21	-	
	Sum prosjekt: 205 TRANBY KIRKE - BELYSNING KIRKEROMMET	1,009,456.04	1,940,000.00	900,000.00
Prosjekt:	211 FASADEBELYSNING TRANBY KIRKE			
	3230 OPPGRADERING, BYGGTJENESTER, NYBYGG	4,800.00	-	
	3231 OPPGRADERING ANLEGG	14,645.61	-	
	3270 KONSULENTTJENESTER	1,200.00	-	
	3429 MOMS GENERELL KOMPENSASJONSORDNING	5,161.40	-	
	Sum prosjekt: 211 FASADEBELYSNING TRANBY KIRKE	25,807.01	-	
Prosjekt:	212 REHABILITERING VINDUER - TRANBY			
	3230 OPPGRADERING, BYGGTJENESTER, NYBYGG	-	300,000.00	
	Sum prosjekt: 212 REHABILITERING VINDUER - TRANBY	-	300,000.00	
Prosjekt:	213 TRANBY SKIFTE AV TAK HOVEDKIRKE			
	3230 OPPGRADERING, BYGGTJENESTER, NYBYGG	531,447.00	3,500,000.00	
	3270 KONSULENTTJENESTER	64,138.58	-	
	3429 MOMS GENERELL KOMPENSASJONSORDNING	148,896.42	-	
	Sum prosjekt: 213 TRANBY SKIFTE AV TAK HOVEDKIRKE	744,482.00	3,500,000.00	2,400,000.00
Prosjekt:	302 SYLLING KIRKE MURPUSS/BLIKKENSLAGER			
	3230 OPPGRADERING, BYGGTJENESTER, NYBYGG	1,693,812.40	17,800,000.00	
	3270 KONSULENTTJENESTER	606,047.66	-	
	3429 MOMS GENERELL KOMPENSASJONSORDNING	574,965.03	-	
	Sum prosjekt: 302 SYLLING KIRKE MURPUSS/BLIKKENSLAGER	2,874,825.09	17,800,000.00	10,300,000.00 14,000,000.00
Prosjekt:	352 SYLLING KIRKEGÅRD - FJERNING AV FURHEKK OG NY BEPLANTNING			
	3231 OPPGRADERING ANLEGG	-	150,000.00	
	Sum prosjekt: 352 SYLLING KIRKEGÅRD - FJERNING AV FURHEKK OG NY	-	150,000.00	150,000.00
Prosjekt:	404 FASADEBELYSNING - SJÅSTAD			
	3230 OPPGRADERING, BYGGTJENESTER, NYBYGG	336,241.83	-	
	3429 MOMS GENERELL KOMPENSASJONSORDNING	84,060.46	-	
	Sum prosjekt: 404 FASADEBELYSNING - SJÅSTAD	420,302.29	-	
Prosjekt:	604 LIERSKOGEN OPPUSSING LEILIGHET			
	3230 OPPGRADERING, BYGGTJENESTER, NYBYGG	292,490.71	390,613.00	
	3270 KONSULENTTJENESTER	20,000.00	-	
	3429 MOMS GENERELL KOMPENSASJONSORDNING	78,122.68	-	
	Sum prosjekt: 604 LIERSKOGEN OPPUSSING LEILIGHET	390,613.39	390,613.00	
Prosjekt:	605 LIERSKOGEN KIRKE - INNVENDIG BELYSNING			
	3230 OPPGRADERING, BYGGTJENESTER, NYBYGG	75,545.00	800,000.00	
	3270 KONSULENTTJENESTER	5,560.00	-	
	3429 MOMS GENERELL KOMPENSASJONSORDNING	20,276.25	-	
	Sum prosjekt: 605 LIERSKOGEN KIRKE - INNVENDIG BELYSNING	101,381.25	800,000.00	700,000.00
Prosjekt:	700 FROGNER KIRKESTUE/KAPELL			
	3230 OPPGRADERING, BYGGTJENESTER, NYBYGG	-	15,065.85	
	3429 MOMS GENERELL KOMPENSASJONSORDNING	-	3,766.46	
	Sum prosjekt: 700 FROGNER KIRKESTUE/KAPELL	-	18,832.31	
Prosjekt:	950 Energiøkonomisering - forprosjekt			
	3230 OPPGRADERING, BYGGTJENESTER, NYBYGG	-	2,000,000.00	
	Sum prosjekt: 950 Energiøkonomisering - forprosjekt	-	2,000,000.00	1,000,000.00
Prosjekt:	99 UFORDELT			
	3830 OVERFØRING FRA LIER KOMMUNE	-	4,233,000.00	4,233,000.00
	3940 BRUK AV UBUNDNE KAPITALFOND	-	-	10,477,000.00
	Sum prosjekt: 99 UFORDELT	-	4,233,000.00	14,710,000.00

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Mette Sønsteby	414	23/05068-6	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
92/23	Lier kirkelige fellesråd	15.11.2023

Avsluttende regnskap og rapport for fasadebelysning Sjøstad kirke

Vedlegg:

prosjekt 404

Saksorientering

Våren 22 vedtok fellesrådet oppgradering av fasadebelysning i Sjøstad kirke.

I sak nr. 66/22 ble det foreslått en økning på budsjettrammen på kr 350 000. pga økte priser grunnet sterk prisvekst og at omfanget av prosjektet ble utvidet til også å lyssette minnelund og innvendige lamper i Sjøstad kirkestue.

Prosjektet dro ut i tid, da gravearbeider måtte utsettes pga. frost og tele desember 2022. Dette medførte at fasadebelysningen ikke ble montert før vår 2023. Lysjusteringen ble ferdigstilt i månedsskifte august/ september d.å.

Arbeidet er nå ferdigstilt av Zenisk som prosjektør og Arro Elektro AS som montør. Prosjektet er avsluttet.

Regnskapet viser følgende for investeringsprosjektet:

Total kostand inkl. mva	kr 1 121 839,-
Budsjettramme	<u>kr 850 000,-</u>
Merforbruk	<u>kr 271 839,-</u>

Kirkevergen foreslår at merforbruket på kr 271 839, dekkes ved bruk av kapitalfond

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd vedtar avsluttende regnskapet for oppgradering av fasadebelysningen i Sjøstad kirke.

Merforbruket på kr 271 839 dekkes ved bruk av kapitalfond.

Prosjekt

	Regnskap 2023	Regnskap inkl. mva 2023	Buds(end)
	2,023	2,023	2,023
404 FASADEBELYSNING - SJÅSTAD	336,242	420,302 -	
T O T A L T	336,242	420,302 -	

Prosjekt

	Regnskap 2022	Regnskap inkl mva 2022	Buds(end)
	2,022		2,022
404 FASADEBELYSNING - SJÅSTAD	561,229	701,537	850,000.00
T O T A L T	561,229	701,537	850,000.00
Sum prosjekt		1,121,839	
merforbruk iforhold til budsjett		-271,839	

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Mette Sønsteby	414	23/05068-1	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
96/23	Lier kirkelige fellesråd	15.11.2023

Høring om tilskuddsforvaltning i Den norske kirke

Kirkerådet har ved brev av 22.09.2023 invitert alle kirkelige fellesråd samt bispedømmeråd, biskoper, hovedorganisasjonen KA, Det norske diakoniforbund, KUFO Borg og Creo til å avgi høringsuttalelse til utvalgsrapport om tilskuddsforvaltningen i Den norske kirke. Frist for tilbakemelding er onsdag 13. desember 2023.

Vedlegg til saken:

Høring om tilskuddsforvaltning i Den norske kirke

Rapport fra utvalg for tilskuddsforvaltning

Svarskjema høring om tilskuddsforvaltning i Dnk

Saksorientering

I Den norske kirke (Dnk) gis tilskudd til diakoni, undervisning, kirkemusikk og trosopplæring. Tilskuddene kommer fra Dnks statstilskudd og fordeles til lokalkirkene via bispedømmerådene. Kirkemøtet vedtok i 2019 å gjennomgå tilskuddsordningene, og i 2023 ble det nedsatt et utvalg som ble gitt i mandat å foreslå tiltak for å sikre enhetlig praksis mellom bispedømmene, herunder utarbeide forslag til felles policy for tilskuddsforvaltning i Dnk, administrativ forenkling og sammenheng mellom Kirkemøtets kvalifikasjonskrav, Dnks rekrutteringsstrategi og tilskudd til stillinger som omfattes av kvalifikasjonskravene.

Utvalgets rapport ble behandlet i Kirkerådet sak 67/23 og det ble besluttet å sende rapporten på høring. Høringsbrev og rapport følger vedlagt. Det er utarbeidet et eget svarskjema for høringsuttalelsene, dette er også lagt ved.

I statens retningslinjer for tilskudd til Dnk fremgår det at «Tilskuddet skal også anvendes til kirkens trosopplæring, diakoni og annen virksomhet som bidrar til å støtte opp under Den norske kirke som folkekirke. Tilskuddet kan ikke benyttes til å avlaste kommunene for deres lovpålagte utgiftsoppgaver etter lov om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven) § 14 annet ledd»

Rapporten

Utvalgets rapport punkt 3 gjør rede for modellene i dagens tilskuddsforvaltning, hvor trosopplæringstilskuddet er basert på en plan for arbeidet som godkjennes av biskopen, midlene tildeles som en ramme og det rapporteres årlig detaljert på aktivitet. For diakoni og katekestillinger tildeles midler til stillinger, og det rapporteres ikke på aktivitet men gjennom SSB og rapporteringen knyttet til menigheter. I tillegg rapporterer kateket, prest og frivillige på aktiviteter som er knyttet til trosopplæring.

Blant dagens utfordringer beskriver utvalget hvordan tilskuddene forvaltes ulikt fra bispedømme til bispedømme.

Utvalget trekker frem følgende tilbakemeldinger fra fellestråd på dagens tilskuddsforvaltning:

- Rapportkjemaene er for detaljerte.
- Det oppleves urettferdig at mindreforbruk fører til trekk, mens merforbruk ikke dekkes opp.
- Det er vanskelig å vite om man skal ta kontakt med bispedømmerådet eller felles økonomienhet i ulike spørsmål om tilskudd.
- Restmidler lyses mange steder kun ut til prosjekter, men fellestrådene ønsker først og fremst å bruke midlene på stillinger.
- Det oppleves urettferdig at det er forskjeller mellom bispedømmene når det gjelder tilskuddsforvaltningen.
- Enkelte mindre fellestråd sliter med å bruke trosopplæringsmidlene på en fornuftig måte, særlig siden det er vanskelig å rekruttere medarbeidere til små stillinger.

Når det gjelder stillinger i dagens trosopplæring har Trosopplæringsutvalget anbefalt at stillingsstørrelsene i denne kategorien bør være på minst 50 %. Utvalget påpeker at det kan være ansatte som selv ønsker deltidsstilling, eller at man har et stort lokalt engasjement blant frivillige som gjør at resultatene blir gode. Utvalget vil imidlertid ikke forsvare en praksis der små stillinger er normalen, og skriver at mindre enn 30 % stilling kan gi dårligere kvalitet på trosopplæringen, idet det blir begrenset med tid til tverrfaglig samarbeid og fagutvikling, samt at det vil være vanskeligere å ivareta helhet eller å tenke strategisk og langsiktig.

Rapportens punkt 5 tar for seg tilgrensende problemstillinger. Det understrekes at også i arbeidet med tilskuddsforvaltning må man ha i mente Kirkemøtets vedtak KM 10/22 om at det skal «utarbeides felles rammeverk, strategier, politikk og systemer for å legge til rette for enhetlig og effektiv forvaltning og sammenheng i hele trossamfunnet».

Det påpekes at ved trosopplæringsreformen kom krav om biskopens godkjenning av plan for at det skulle utbetales tilskudd. Det er imidlertid ikke krav om diakoniplan for å få tilskudd til diakon eller krav om kirkemusikkplan for å få tilskudd til kirkemusikk. På denne måten er det ulik praksis når det gjelder oppfølging av trosopplæringsstilskudd og tilskudd til diakon- og katekestillinger, og i denne sammenheng forskjell mellom forholdet mellom biskopen og ulike sektorplaner i menighetene.

Med innføring av «Kirka vår – samlet plan for arbeidet i soknet» er det behov for å finne én praksis når det gjelder biskopens rolle knyttet til menighetens samlet plan: enten må biskopen ha en rolle i godkjenning av samlet plan, inkludert trosopplæring, diakoni og kirkemusikk, eller så må biskopen ikke ha det. Kirkemøtet vedtok i KM 12/21 blant annet: «Kirkemøtet ber om at biskopens rolle i arbeidet med å utvikle en god strategisk menighetsplan avklares nærmere i forbindelse med ny organisering, inkludert hva som skal gjelde for trosopplæringsplanen». De ulike modellene utvalget presenterer beskriver også om biskop eller bispedømmeråd bør godkjenne samlet plan eller ikke.

Utvalget har utarbeidet flere modeller for tilskuddsforvaltningen, hvorav to presenteres som reelle alternativer. Disse er stillingsmodellen og aktivitetsmodellen. Rapportens punkt 6 redegjør grundig for de to aktuelle modellene, hva de innebærer og hvilke konsekvenser de anses å medføre, se rapporten vedlagt.

Stillingsmodellen

Stillingsmodellen bygger på dagens praksis for tilskudd til kateket- og diakonstillinger, ved at bispedømmerådets rolle er å avgjøre hvor det skal gis tilskudd til stillinger. For diakonstillinger avhenger bispedømmerådets vurdering av at fellestrådet stiller med 50 % finansiering.

Den underliggende logikken i modellen er at tilskuddet sikrer kvalifiserte medarbeidere i lokalkirken og at selve aktiviteten er opp til lokalkirken. Som i dag er det fellestrådets rolle i denne modellen å legge arbeidsplaner for sine ansatte, og menighetsrådets rolle å vedta planer for aktiviteter som medarbeiderne tar del i.

Bruk av «Kirka vår – samlet plan for arbeidet i soknet» gjøres obligatorisk for tilskuddsmottakerne, for å sikre at midlene er brukt etter formålet: Menighetsrådene må vedta en samlet plan som godkjennes av bispedømmeråd eller biskop for at fellesrådet skal motta tilskudd.

Det presenteres to ulike alternative måter å utregne fordeling av tilskudd i denne modellen. Alternativ A hvor reelle utgifter til stillingene kompenseres (lønn, feriepenger, pensjon og arbeidsgiveravgift) basert på innhenting av data eller rapportering av lønnskostnader fra fellesrådene, og alternativ B hvor det brukes en fordelingsnøkkel som beregner hva et fellesråd skal få for en stilling utfra en rekke kriterier; faste satser basert på stillingstype, oppfylging av Kirkemøtets kvalifikasjonskrav, samt avsetning av midler for å stimulere til å kvalifisere seg for vigsling.

Utvalget fremhever at det viktigste med en fordelingsnøkkel versus å beregne reelle utgifter er at denne gir mer forutsigbarhet for rettssubjektet. For rettssubjektet, som har en totalramme for tilskuddene å forholde seg, vil man kunne fordele ut midlene så tidlig som mulig i budsjettåret, noe som igjen gir større forutsigbarhet for fellesrådene som tilskuddsmottakere.

Etter denne modellen gis det tilskudd til stillinger innen diakoni, kateket og kirkelig undervisning (trosopplæring), og bispedømmerådet avgjør plassering av stillingene. Ved vakanser i stillingene oppstår mindreforbruk, som trekkes tilbake til Dnk. Mindreforbruket per oktober fordeles på bispedømmene kommende år som strategiske midler.

Blant konsekvensene utvalget ser som følge av stillingsmodellen er:

- Bidrar til å opprettholde og styrke bispedømmerådet som strategisk organ
- Vurdering av plassering av stillinger krever mer omfattende administrative prosesser
- Fellesrådene stimuleres til å tilsette medarbeidere som oppfyller kvalifikasjonskravene, fordi fellesrådene da ikke selv må dekke lønnskostnader ut over tilskuddet. Modellen innebærer også at tilskuddet dekker de økte utgiftene ved at tilsatte går fra å ikke oppfylle kvalifikasjonskrav til å oppfylle kvalifikasjonskrav.
- Forenkler i liten grad sammenlignet med dagens praksis.
- Vil oppstå mer mindreforbruk enn i aktivitetsmodellen, dette må tilbakebetales
- Kan stilles krav til stillingsstørrelse også i undervisningsstillinger.
- Reduserer ikke administrasjonen i Dnk. Bispedømmerådet vil få en lik rolle som i dag når det gjelder oppfølging av diakon- og kateketstillinger, en økt rolle i oppfølging av stillinger i trosopplæringen, og en økt rolle i oppfølging av aktiviteter som tilskudd er brukt til. Felles økonomienhet vil få en lik rolle som i dag når det gjelder oppfølging av tilskudd.
- Modellen vil vanskelig kunne gjennomføres konsekvent for tilskudd til trosopplæring, siden deler av trosopplæringstilskuddet er driftsmidler.
- Ved alternativ A i stillingsmodellen:
 - o Modellen med reell dekning av utgifter vil kreve to årlige rapporter til rettssubjektet, fordi fellesrådet først i slutten av året vil kunne rapportere om reelle lønnskostnader. Dette innebærer mer administrasjon sammenlignet med i dag.
 - o Dersom reelle lønnsutgifter legges til grunn, kan det innebære reduksjon i antall tilsatte diakoner og kateketer, siden deler av kateketstillinger og i noen tilfeller mer enn 50 % av diakonstillinger er finansiert av fellesrådet i dag, og siden rettssubjektet må ta høyde for at det kan komme tilsatte i alle stillinger. Alternativt kan bispedømmerådet ut fra erfaring ta en kalkulert risiko om at det alltid er noen vakanser.
 - o Modellen kan gjøre at bispedømmerådet er mer forsiktig enn i aktivitetsmodellen, siden bispedømmerådet kan oppleve uforutsigbarhet om utviklingen i lønnsutgiftene.
 - o Modellen kan av fellesrådene oppleves å åpne for mulighet til et høyere lønnsnivå enn tariff.
- Ved alternativ B i stillingsmodellen:

- Dersom tilskuddet har ulike satser utfra en fordelingsnøkkel, blir det ikke en fast prosentvis finansiering av stillingene. Det er opp til fellesrådet å håndtere dersom de ansatte i stillingene har lavere eller høyere lønn enn hva som er beregnet i utregning av satsene.
- Dersom tilskuddene beregnes utfra en fordelingsnøkkel, overlates ansvaret for å dekke reell lønn fullt og helt til fellesrådet. Dersom fellesrådet bruker mer enn det tildelte tilskuddet på en kateketstilling og tilsvarende mindre enn det tildelte tilskuddet på en diakonstilling, må ikke mindreforbruket på diakonstillingen tilbakebetales.

Aktivitetsmodellen

Aktivitetsmodellen bygger på dagens praksis for trosopplæringsstilskudd.

Den underliggende logikken i modellen er at tilskuddsgiver gjennom plan og rapportering fra tilskuddsmottaker sikrer at tilskuddet brukes til de riktige aktivitetene, og at det øvrige er opp til tilskuddsmottaker. Siden virksomhetsansvaret ligger hos det enkelte menighetsråd, må menighetsrådet i denne modellen opprette plan for aktiviteter for at fellesrådet skal få utbetalt tilskudd. Planen godkjennes av bispedømmeråd eller biskop. Etter hvert kalenderår rapporterer menighetsrådet på de gjennomførte aktivitetene målt opp mot plan, og det gjennomføres en samtale mellom bispedømmeråd og menighetsråd eller fellesråd om bruk av tilskuddet. Bispedømmerådet kan øke eller redusere tilskuddet slik bispedømmerådet i dag vurderer fordeling av presteressurser i bispedømmet. Dersom Kirkemøtet gjør vedtak om tilskuddsforvaltning i 2024 med innføring fra 1.1.2025, vil rapportering på tilskudd skje i starten av 2026 og justeringer i tilskuddet først kunne skje fra 1.1.2027. Bispedømmerådet må behandle denne saken tidlig nok i 2026 slik at fellesrådene får forutsigbarhet.

Rapporten beskriver videre hva aktivitetsmodellen innebærer, og hvilke konsekvenser man ser for seg ved denne modellen. Konsekvensene som trekkes frem er:

- Det oppstår mindre mindreforbruk enn i stillingsmodellen, fordi midlene er knyttet til aktivitet. I denne modellen gir dermed ikke vakanser nødvendigvis mindreforbruk.
- Modellen gjør det lettere å lønne enkeltoppdrag for frivillige eller etablere småstillinger for ungdommer eller unge voksne. Bispedømmerådets styrkes som strategisk organ fordi rådet kan omdisponere tilskudd fra fellesråd hvor det skapes lite aktivitet per krone til fellesråd hvor det skapes mye aktivitet per krone.
- Modellen innebærer større frihet for fellesrådet. Dette kan føre til at rettssubjektet får mindre kontroll med at tilskuddene går til formålet. Utvalget mener like fullt at rapportering på aktiviteter gir tilstrekkelig kontroll med tilskuddet.
- Modellen fører til at selve tilskuddsforvaltningen ikke stimulerer til å oppfylle kvalifikasjonskravene.
- Modellen innebærer vesentlig mindre administrasjon. Dette kan gi kapasitet til en annen type oppfølging av tilskudd: flere stikkprøver, slik som internrevisor i dag står for. Modellen innebærer samtidig mer administrasjon på bispedømmenivå, ved at bispedømmerådet har årlige samtaler med fellesråd som mottar tilskudd om bruk av tilskuddet.
- Modellen gir større forutsigbarhet for fellesråd.

Øvrige forslag

Uavhengig av hvilken modell som velges, anbefaler utvalget plan- og rapporteringsverktøyet «Kirka vår» brukt som samlet rapporteringsverktøy mens trosopplæringsverktøyet fases ut. Det påpekes at samtidig må menighetenes årsstatistikk i SSB forenkles for å unngå dobbelrapportering. På denne måten gjøres «Kirka vår» til et godt verktøy også for tilskuddsforvaltning.

Videre foreslås blant annet årlige samtaler mellom bispedømmeråd og fellesråd om bruken av tilskuddet, at internrevisor årlig gjennomfører tilsynsbesøk til et utvalg bispedømmeråd og fellesråd, samt en sentral samling av mindreforbruk og hvor bispedømmerådene får beregnet hver sin pott til strategiske satsinger.

Om rapportering foreslås innføring av felles rapporteringsfrist med felles konsekvenser når det gjelder avkortning av tilskudd. Utvalget foreslår rapporteringsfrist 30. april med en reduksjon av tilskuddet på 20% for hver påbegynt måned etter det.

Oppsummering

Siste side i rapporten er en oppsummering av hvordan de to tilskuddsforvaltningsmodellene svarer ut punktene i mandatet.

Oppsummeringen viser at begge modellene gir en mer enhetlig praksis mellom bispedømmene, og ingen av dem legger opp til at det skal finnes unntak fra lik praksis, jf. henholdsvis punkt 1 og 3 i mandatet (rapportens side 1).

Ad mandatets punkt 2, vurdere hvordan man skal få størst mulig effekt av midlene som deles ut og hvilke kriterier som da må ligge til grunn, overlater man ved stillingsmodellen til bispedømmet å vurdere hvor stillingene får størst effekt, mens det i aktivitetsmodellen overlates til det enkelte fellesråd å vurdere hvordan tilskuddet før størst effekt. Det presiseres at bispedømmet har et overordnet ansvar og kan etter årlig rapport og samtaler med fellesråd gjøre justeringer i fordeling av tilskuddet mellom fellesrådene.

Når det gjelder mandatets punkt 4, hvordan det kan skapes best mulig sammenheng mellom Kirkemøtets kvalifikasjonskrav, Dnks rekrutteringsstrategi og tilskudd til stillinger som omfattes av kvalifikasjonskravene, er det kun stillingsmodellen som svarer ut mandatet. Denne modellen etablerer sammenheng mellom kvalifikasjoner og tilskudd, i den grad det er sammenheng mellom kvalifikasjoner og lønn. Aktivitetsmodellen etablerer ikke sammenheng mellom Kirkemøtets kvalifikasjonskrav og tilskuddet. Utvalget påpeker at for å oppfylle denne delen, må det avsettes midler nasjonalt til kvalifiseringsstipender.

Innspill til rapporten fra Lier kirkelige fellesråd

Høringssvar registreres elektronisk, se vedlagte utskrift av svarskjema.

Stillingsmodellen bidrar til å opprettholde og styrke bispedømmerådet som strategisk organ, men vil samtidig kreve mer omfattende administrative prosesser i bispedømmet. Modellen gir fellesrådene incitament til å ansette medarbeidere som oppfyller kvalifikasjonskravene.

Administrasjonen vil trekke frem at aktivitetsmodellen gir større frihet for fellesrådene og gir større forutsigbarhet. Modellen legger vurdering av plassering av stillinger til fellesrådsnivå. Den gjør det lettere å lønne enkeltoppdrag for frivillige eller etablere småstillinger ved behov. Videre vil det oppstå mindre mindreforbruk, fordi midlene er knyttet til aktivitet og ikke stillinger. Vakanser vil ikke nødvendigvis gi mindreforbruk.

Selv om aktivitetsmodellen innebærer at tilskuddsforvaltningen ikke stimulerer til å oppfylle kvalifikasjonskravene, kan dette oppnås på andre måter, f.eks. ved avsetning av midler nasjonalt til kvalifiseringsstipender.

Administrasjonen foreslår at Lier kirkelige fellesråd svarer på høringen, og at aktivitetsmodellen foretrekkes.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd svarer på høring om tilskuddsforvaltning i Den norske kirke, og gir tilbakemelding om at aktivitetsmodellen foretrekkes.

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Alle kirkelige fellesråd
Alle bispedømmeråd
Alle biskoper
Hovedorganisasjonen KA
Det Norske Diakonforbund
KUFO Borg
Creo

Dato: 22.09.2023

Vår ref: 23/02443-2

Deres ref:

Høring om tilskuddsforvaltning i Den norske kirke

I Den norske kirke gis tilskudd til diakoni, undervisning, kirkemusikk og trosopplæring. Tilskuddene kommer fra statstilskuddet til rettssubjektet Den norske kirke og fordeles videre til lokalkirken via bispedømmerådene. I 2023 er disse tilskuddene på totalt 541 millioner kroner. Kirkemøtet vedtok i 2019: «Kirkemøtet ber Kirkerådet gjennomgå ordningene for tilskudd til diakoni, undervisning, kirkemusikk og tilskudd til trosopplæring i tilskuddsgruppe 1B, med sikte på vedtak om samordning av regelverk og tildelingskriterier på Kirkemøtet i 2021.»

Våren 2023 ble det nedsatt et utvalg som skulle se på tilskuddsforvaltningen. Utvalget skulle blant annet foreslå tiltak for mer lik praksis, administrativ forenkling og oppfølging av flere Kirkemøtevedtak som har sammenheng med tilskuddsforvaltningen. Utvalget bestod av:

- Knut Are Hole, økonomisjef i KA, oppnevnt av Norges Kirkevergelag
- Johannes Sørhaug, kirkesjef i Skien, oppnevnt av Norges Kirkevergelag
- Ole Christian Erikstad, stiftsdirektør i Sør-Hålogaland bispedømme
- Håkon Leinonen, økonomimedarbeider i Felles Økonomiteam i rettssubjektet Den norske kirke
- Øyvind Berntsen, økonomisjef i Kirkerådet
- Jan Christian Kielland, avdelingsdirektør for kirkefag og økumenikk i Kirkerådet

Kirkerådet behandlet utvalgets rapport i KR 67/23 og vedtok å sende rapporten på høring. Etter denne høringen er planen at Kirkemøtet 2024 skal behandle sak om tilskuddsforvaltningen.

Høringsfrist er onsdag 13. desember 2023. Hørings svar registreres her: <https://forms.office.com/e/bshk4N2RAu> Ved å følge lenken ser man alle spørsmålene som stilles i høringen.

Høringen er åpen for alle, og alle hørings svar er velkommen. Bispedømmeråd og kirkelige fellesråd, som er avsender og mottaker av tilskuddene, er særlig viktige høringsinstanser. Høringsuttalelser er offentlige etter offentleglova og vil bli publisert på kirken.no.

Med vennlig hilsen

Ingrid Vad Nilsen
Direktør

Jan Christian Kielland
Avdelingsdirektør for kirkefag og økumenikk

Postadresse:
Postboks 799 Sentrum
0106 OSLO

E-post: post.kirkeradet@kirken.no
Web: www.kirken.no
Org.nr.: 818 066 872

Telefon: +47 23081200
Telefaks:

Saksbehandler
Jan Christian Kielland

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:
Rapport fra utvalg for tilskuddsforvaltning

,

Rapport fra utvalg for tilskuddsforvaltning

1. Mandat:

1. Foreslå prinsipper og tiltak som gir enhetlig praksis mellom bispedømmene i forvaltning av tilskudd fra budsjettgruppe 2, herunder utarbeide forslag til felles policy for tilskuddsforvaltning i rDnk. Sentralt i arbeidet skal være roller, ansvar, forenkling og effekt av midlene.
2. Vurdere hvordan man kan få størst mulig effekt av midlene som deles ut og hvilke kriterier som da må ligge til grunn.
3. Vurdere om det eventuelt skal finnes unntak fra en lik praksis, og i tilfelle hvilke.
4. Vurdere hvordan det kan skapes best mulig sammenheng mellom Kirkemøtets kvalifikasjonskrav, Dnks rekrutteringsstrategi og tilskudd til stillinger som omfattes av kvalifikasjonskravene.

Utvalgets medlemmer:

- Knut Are Hole, økonomisjef i KA, oppnevnt av Norges Kirkevergelag
- Johannes Sørhaug, kirkesjef i Skien, oppnevnt av Norges Kirkevergelag
- Ole Christian Erikstad, stiftsdirektør i Sør-Hålogaland bispedømme
- Håkon Leinonen, økonomimedarbeider i Felles Økonomiteam i rettssubjektet Den norske kirke
- Øyvind Berntsen, økonomisjef i Kirkerådet
- Jan Christian Kielland, avd.dir kirkefag og økumenikk i Kirkerådet

Utvalget står samlet bak rapporten.

Kirkemøtet

Kirkemøtet vedtok i 2019: «Kirkemøtet ber Kirkerådet gjennomgå ordningene for tilskudd til diakoni, undervisning, kirkemusikk og tilskudd til trosopplæring i tilskuddsgruppe 1B, med sikte på vedtak om samordning av regelverk og tildelingskriterier på Kirkemøtet i 2021.» Denne saken svarer ut dette vedtaket og foreslår utforming av den etterspurte samordningen.

Knyttet til mandatet er også følgende Kirkemøtevedtak særlig relevante:

Kvalifikasjonskrav

Kirkemøtet vedtok i KM 24/21 kvalifikasjonskrav for de kirkelige stillingene diakon, kantor, kateket og prest. Siden ansatte innen undervisningstjenesten, diakoni og kirkemusikk er tilsatt i kirkelig fellesråd, kan tilskudd være et virkemiddel for å stimulere til oppfyllelse av kvalifikasjonskravene. Dersom kirkelige fellesråd får økt tilskudd når tilsatte oppfyller kvalifikasjonskravene, vil dette stimulerer til å oppfylle disse.

Rekruttering

Kirkemøtet vedtok i KM 17/21 blant annet: «Koordinert, tverrfaglig samarbeid om rekruttering utvikles på tvers av nivåer, yrkeskategorier, arbeidsområder og

virksomheter.» Arbeidsområdet tilskuddsforvaltning kan legge til rette for rekruttering ved at det i tilskuddsforvaltningen stimuleres til at tilsatte kan kvalifisere seg for vigsling. Den norske kirke rekrutterer ikke tilstrekkelig antall unge til å studere kirkelig utdanning. Ordninger som sikrer at ansatte kan kvalifisere seg til å bli diakon, kantor eller kateket, kan sikre at Den norske kirke likevel får rekruttert det som på sikt blir fullt ut kvalifiserte medarbeidere.

2. Statens rammer

Historie

Tilskudd til diakonstillinger

I 1985 ble det vedtatt en egen lov om diakontjeneste i Den norske kirke. Loven fastsatte at staten kunne dekke inntil 50 % av lønnen til soknediakoner. Staten etablerte en tilskuddsordning der stat og kommune bidrar med om lag 50 % hver som grunnlag for tilsetting av diakon. Forutsetningen for å få det statlige tilskuddet var at det var forelå trygghet for langsiktig vilje til lokal delfinansiering av 50 % av stillingene, oftest gjennom tilsagn fra kommunen. Statstilskuddet ble inntil 1997 utbetalt til kommunene, men fra 1997 ble tilskuddet gitt til lokal arbeidsgiver, dvs kirkelig fellesråd. Den gangen omfattet tilskuddordningen i underkant av 150 stillinger.

Tilskudd til kateketstillinger

I forbindelse med kirke-loven av 1996 bestemte departementet at kateketstillingene skulle overføres til kirkelig fellesråd. Selve overføringen ble gjennomført 1. mars 2001 og omfattet i overkant av 130 stillinger. Det var partenes oppfatning at en forutsetning for overføringen av kateketene i 2001 var at staten skulle dekke fellesrådenes utgifter til lønn, pensjon og arbeidsgiveravgift fullt ut. Dette premisset har vært søkt opprettholdt fra statens side ved at tilskuddsposten ble regulert i tråd med statens anslag for lønns- og prisvekst.

Dagens rammer fra staten

Staten uttrykker i tildelingsbrev til Den norske kirke forventninger til forvaltning av tilskudd som kommer fra det statlige tilskuddet.

For 2022 skriver departementet blant annet:

2. Mål og oppfølgingskriterier 2022

Formålet med rammetilskuddet under kap. 880, post 70, er å støtte opp under Den norske kirke som folkekirke i samsvar med Grunnloven § 16. I Prop. S (2020-2021) er det ut fra dette utledet følgende retningsgivende mål for anvendelsen av bevilgningen:

-Den norske kirke skal være en landsdekkende, selvstendig og demokratisk folkekirke.

Prop. 1 S (2021-2022) operasjonaliseres dette på følgende måte:

"Finansieringa av Den norske kyrkja skal leggje til rette for at kyrkja framleis kan vere ei folkekyrkje med ei sterk lokal forankring. Dei som er medlemmar av kyrkja, skal kunne ta del i gudstenester og kyrkjelege handlingar der dei bur. Ei folkekyrkje blir kjenneteikna av at folk sluttar opp om kyrkja, og at ho er synleg i lokalsamfunna, både som trussamfunnog kulturberar. Dette byggjer på at prestetenesta har gode vilkår, og at kyrkjebygga blir haldne i hevd. Det er òg viktig at dei kyrkjelege organa har legitimitet og forankring hos medlemmane. Då er det ein føresetnad at det blir gjennomført demokratiske val både på lokalt, regionalt og nasjonalt plan i kyrkja. Staten si oppgåve er å gi kyrkja høvelege rettslege og økonomiske rammer for arbeidet sitt, slik at kyrkja kan halde fram som ei demokratisk folkekyrkje. Strategiar og tiltak for å nå målet må kyrkja sjølv utforme".

Det vil ligge til Kirkemøtet, eller Kirkerådet etter fullmakt fra Kirkemøtet, å fastsette ytterligere mål for bevilgningen, samt indikatorer som belyser måloppnåelsen. Det samme gjelder for å fastsette strategier og tiltak for å sikre måloppnåelse.

Gjennom siste avsnitt gir staten Den norske kirke ansvar for å fastsette mål og å ha indikatorer som belyser måloppnåelsen. Dette gjelder også for bruken av den delen av statens tilskudd som gis videre som tilskudd til kirkelige fellestråd.

Videre presiserer departementet at «Tilskuddet kan ikke nyttes til å avlaste kommunene for deres lovpålagte utgifter etter trossamfunnsloven §14 annet ledd.»

Retningslinjer for tilskudd

Staten har også fastsatt «RETNINGSLINJER FOR TILSKUDD TIL RETTSSUBJEKTET DEN NORSKE KIRKE –KAP. 88o, POST 70. Fastsatt av Barne- og familiedepartementet 5. februar 2021». I disse skriver departementet blant annet:

«Tilskuddet skal også anvendes til kirkens trosopplæring, diakoni og annen virksomhet som bidrar til å støtte opp under Den norske kirke som folkekirke. Tilskuddet kan ikke benyttes til å avlaste kommunene for deres lovpålagte utgiftsoppgaver etter lov om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven) § 14 annet ledd. (...) Dersom Den norske kirke disponerer deler av tilskuddet gjennom å gi økonomisk støtte til andre mottakere, skal Kirkerådet ha utarbeidet egne retningslinjer for dette.»

Trosopplæringsutvalgets rapport

Kirkerådets trosopplæringsutvalg har i sin rapport gitt noen anbefalinger som har tilknytning til tilskuddsforvaltningen:

- *Plan og rapportering*
 - *Sammenhengen mellom plan og rapportering bør styrkes, være både kvalitativt og kvantitativt orientert og i større grad ses på som strategiske verktøy for evaluering og utviklingsarbeid.*

- Rapportering på kirkelig undervisning og læring på lokalt plan bør være helhetlig og tverrfaglig.
- Helhetlig menighetsplan¹ gjøres obligatorisk på sikt.
- Økonomi og tilskuddsforvaltning
 - Det er behov for å utrede mulige endringer i kriteriene for fordeling av tilskuddet til fellesrådene, for eksempel med utgangspunkt i tildeling på grunnbeløp eller pr. døpt, samt ett felles fordelingssystem for kirkelig undervisning og læring der sentralt finansierte kateketstillinger inngår i ordningen.
 - Ved mindreforbruk av tildelte midler bør det i større grad kunne være mulig å sette av udisponerte midler for større satsinger og mer langsiktighet i arbeidet med kirkelig undervisning og læring.
 - Tilskudd til kirkelig undervisning og læring bør sees uavhengig av andre inntektskilder også når det gjelder rapporteringen.
 - Tilskuddet til lokalkirken bør fremdeles sendes til fellesrådsnivået for hensiktsmessig ressursutnytting.
- Stillingstyper, - størrelser og -benevnelser
 - Det bør være en stillingsandel på minimum 50% for å forhindre at det blir for mange små stillinger som arbeider med kirkelig undervisning og læring.

3. Dagens tilskuddsforvaltning i korte trekk

I dag er det to modeller i tilskuddsforvaltningen: Trosopplæringen leverer en plan for arbeidet som blir godkjent av biskopen. Midler tildeles som en ramme og det rapporteres hvert år detaljert på aktivitet. For diakoni og kateketstillinger tildeles midler til stillinger. Det rapporteres ikke på aktivitet i tilknytning til tilskuddet, men gjennom SSB og rapporteringen knyttet til menigheter. I tillegg rapporterer kateket, prest og frivillige på aktiviteter som er knyttet til trosopplæring.

Prosessen knyttet til dagens tildeling av midler er i korte trekk som følger:

- Bispedømmerådet gjør budsjettvedtak på sitt desembermøte
- Tildeling legges på nettsiden
- Tildelingsbrev legges ut sammen med tildelingen
- Regnskapsrapport for forrige år sendes inn
- Utbetaling for hver regnskapsrapport som er tilfredsstillende, med evt trekk
- Prosess med restmidler (utlysning, søknader kommer inn, vurderes, og utbetaling)

Dagens tilskuddsrutine ble utarbeidet og senest oppdatert 08.12.2020 og omfatter tilskudd til trosopplæring, kateketstillinger, diakoni og kirkemusikk. Dette er midler fra departementet som tildeles rettssubjektet, men som utelukkende går til fellesråd, menigheter og andre kirkelige organisasjoner. Det legges inn i hver enhet/bispedømme sitt budsjett og det er enheten/bispedømmene som har myndigheten over disse midlene. Midlene fordeles ut ifra en fordelingsnøkkel som skal ivareta størrelse og aktivitet.

¹ «Helhetlig menighetsplan» byttet i september 2022 navn til «Kirka vår – samlet plan for arbeidet i soknet».

De skal sørge for at tilskuddsmottakerne får tilstrekkelig med informasjon og dokumentasjon. Felles økonomienhet (FØ) er ansvarlige for vurdering av regnskapsrapportering og utbetaling av årets tilskudd. Tilskuddsmottaker har ansvar for å rapportere og bruke midlene i henhold tilskuddsbrev. Fellesrådene forvalter disse midlene på vegne av soknene.

Dagens utfordringer

Tilskuddsordningene ble til da bispedømmene var selvstendige rettssubjekter. Dette har over tid ført til ulike måter å forvalte tilskuddene på. Faktorer som har spilt inn er ønsker fra bispedømmeråd eller fellesråd, geografiske og demografiske ulikheter, samt ulik tolkning av de sentrale retningslinjene som har ligget i bunn.

Ulikheter/Utfordringer

Tildeling

Trosopplæring

Her gjøres tildelingen på grunnlag av en fordelingsnøkkel som tar for seg blant annet fellesrådets størrelse og dåpstill. Ved innføring av reformen fikk bispedømmerådene i oppgave å fordele midler innenfor bispedømmet utfra følgende kriterier:

Bispedømmerådet vedtar en fordeling av tildelte midler til trosopplæringsarbeid i menighetene i prostiene ut fra følgende kriterier i prioritert rekkefølge:

1. Antall døpte mellom 0 og 18 (De første 18 årskull inkl. tilhørende 0-åringer) i den enkelte menighet ut fra medlemsregisteret. Minimum 75 % av de tildelte midlene til prostiet skal normalt fordeles etter dette kriterium.
2. Bemanning av stillinger med direkte tilskudd over statsbudsjettet innen undervisning (post 71.16)
3. Den generelle bemanningen av stillinger finansiert over statsbudsjettet som er knyttet til undervisning vurderes også i denne sammenhengen, særlig gjelder dette (ungdoms-) prestestillinger og ungdomsdiakonstillinger etc. Denne bemanningssituasjonen må sees i forhold til antall døpte i de aktuelle menighetene.

2

-
4. Geografiske og sosiogeografiske forhold (reise – avstand – tilflytting – skolesentrum, sammensatt befolkningsmasse, tospråklighet osv)

Kun mindre endringer har skjedd de siste 10 årene hos bispedømmene.

Enkelte bispedømmer tildeler en mindre sum som er øremerket trosopplæring. Disse midlene blir brukt til konferanser eller møter med trosopplæringsansatte i fellesrådene.

Hvert bispedømme har utjevningmidler. Noen bispedømmer har tildelt disse strategisk ut ifra satsinger eller behov, andre fordeler disse midlene jevnt ut på alle mottakere. Enkelte bispedømmer utlyser disse midlene sammen med øvrige restmidler.

Diakon og kateket

Noen bispedømmer differensierer tildelingen på grunnlag av kvalifikasjoner eller om ansatte er vigslet eller ikke, andre tildeler faste beløp uavhengig av kvalifikasjon og reell lønn. De faste beløpene er heller ikke nødvendigvis like, men avhenger gjerne av når stillingen ble opprettet eller fikk støtte gjennom ordningen. I Oslo bispedømmeråd tildeles det for antall stillinger totalt, mens det i de andre bispedømmene tildeles på den enkelte stilling. Dette betyr at i Oslo kirkelige fellesråd kan man fordele tildelingen ut på antallet diakoner eller kateketer man har i fellesrådet, mens i de andre bispedømmene kan man kun bruke midlene til den tiltenkte stillingen. Det er også forskjell på refusjonsgrad på enkelte stillinger. Noen refunderer utelukkende 50 % på diakonstilling og 100 % på kateketstilling, og noen forholder seg til andre refusjonsgrader. Er kostnaden større enn tildelingen, vil noen bispedømmer betale fullt ut for kostnaden, mens andre forholder seg til tildelingen.

Kirkemusikk

Kirkerådet tildeler tilskudd til kirkemusikalsk virksomhet i domkirkene. Tilskuddet begynte som 1 million fordelt på de 11 domkirkene. Bispedømmene har supplert tilskuddet med egne midler, slik at tildelingen i dag varierer fra bispedømme til bispedømme. Siden dette er et lite beløp sammenlignet med andre tilskudd på budsjettgruppe 2, er det lite drøftet i resten av rapporten.

Tilskuddsbrev

FØ har i samarbeid med avdeling for kirkefag og økumenikk utarbeidet en mal for tilskuddsbrev som inneholder overordnet regelverk. Malen formildes til bispedømmerådene som sluttfører brevet. Noen bispedømmer velger å legge til egne vilkår i brevet. Dette skaper forskjeller. Krav om stikkprøver på regnskap tilsendt fra fellesrådet er et slikt eksempel.

Rapportskjema

FØ har utarbeidet standard rapportskjema for de ulike tilskuddene. Det har tatt tid for enkelte fellesråd å sette seg inn i skjemaet, og rapportskjemaet har blitt revidert senest nå i år med bakgrunn i tilbakemeldinger fra fellesrådene. Det er likevel vanskelig å få til en rapport som stemmer overens med fellesrådenes regnskapsoppsett, da dette er ulikt i fellesrådene. Derfor er det noen fellesråd som virker å være fornøyde med rapportskjemaene mens andre ikke er det.

Leveringer av rapporter, og utbetaling

Siste frist for innsendelse av rapporter er 15. mai. Tidligere innsendelse vil gi tidligere utbetaling. Det er likevel en svært stor andel av fellesrådene som ikke leverer innen fristen. I 2022 var så vidt over 50 % av de totale tilskuddsmidlene utbetalt innen 1. juli.

Her er det store forskjeller på bispedømmene. F.eks. ligger noen bispedømmer på rundt 90 % utbetalt til 1. juli, mens andre ligger langt etter. Dette fører til at noen bispedømmer ikke får oversikt over restmidler før sent på året. Kvaliteten på de innsendte rapportene varierer veldig. Når det gis tilbakemelding fra FØ om mangler i rapporten kan enkelte fellesråd bruke svært lang tid på å få rettet feilen. Noen fellesråd leverer sent fordi regnskapet deres ikke er ferdig revidert. Det er ikke et krav at regnskapet er revidert for å sende inn regnskapsrapporten.

FØ's vurdering av tilskudsrapporter

Trosopplæring

FØ har utarbeidet felles rapportskjema som skal forenkle og skape likhet. Disse er hvert år evaluert og justert etter tilbakemeldinger fra fellesrådene i et forsøk på å finne «den gyldne middelvei» mellom Den norske kirkes rapporteringskrav og fellesrådenes ønske om enklest mulig rapportering. Gjennom tett samarbeid i FØ ivaretas noenlunde lik praksis på dette området.

Tilskuddsstillinger (Diakon og kateket)

Her finnes det tre ulike praksiser for hvordan bispedømmene har vurdert mer- og mindreforbruk på:

1. Mer- og mindreforbruket på diakoni- og kateketstillingene vurderes samlet
2. Mer- og mindreforbruket på diakoni- og kateketstillingene vurderes samlet innenfor stillingskategorien
3. Mer- og mindreforbruket vurderes hver stilling for seg

Dette er en problematikk som kun gjelder større fellesråd med flere tilskuddsstillinger, og skyldes ulike måter å tenke på fra den tiden bispedømmene var egne rettssubjekter og håndterte tilskudd selv fullt og helt uten Kirkerådet eller FØ. Satt med dette selv.

Informasjon til fellesrådene

FØ lager oversikter over tildeling og utbetalinger. Bispedømmerådene har ansvar for at disse legges ut sammen med tilskuddsbrev, og oppdaterer dem på deres nettsider. I rutinen fra 2020 ble det gjort en endring fra å sende tilskuddsbrev til hver mottaker. Den nye ordningen er mer effektiv og transparent når alle har tilgang til å kunne se tildelingen.

Håndtering av restmidler

Det er en felles praksis at restmidlene i hovedsak skal følge samme formål. Derimot er selve håndteringen ulik i bispedømmene. Noen ganger utlyser bispedømmene midlene helt åpent. Andre ganger utlyses midlene ut fra et mer spesifikt formål. Atter mens andre ganger går bispedømmet mer aktivt inn og gjør strategiske prioriteringer om bruk av disse midlene, uten utlysning. Noen bispedømmer bruker som nevnt utjevningssidlene inn i utlysning av restmidler.

Tilbakemeldinger til Felles økonomienhet fra fellesråd

Til nasjonalt nivå har det blant annet kommet følgende tilbakemeldinger fra fellesråd på dagens tilskudsforvaltning:

- Rapportskjemaene er for detaljerte.
- Det oppleves urettferdig at mindreforbruk fører til trekk, mens merforbruk ikke dekkes opp.
- Det er vanskelig å vite om man skal ta kontakt med bispedømmerådet eller felles økonomienhet i ulike spørsmål om tilskudd.
- Restmidler lyses mange steder kun ut til prosjekter, men fellesrådene ønsker først og fremst å bruke midlene på stillinger.
- Det oppleves urettferdig at det er forskjeller mellom bispedømmene når det gjelder tilskudsforvaltningen.
- Enkelte mindre fellesråd sliter med å bruke trosopplæringsmidlene på en fornuftig måte, særlig siden det er vanskelig å rekruttere medarbeidere til små stillinger.

Stillingsstørrelser i dagens trosopplæring

En egen problemstilling knyttet til tilskudd er stillingsstørrelser.

Trosopplæringutvalget anbefalte at «Det bør være en stillingsandel på minimum 50% for å forhindre at det blir for mange små stillinger som arbeider med kirkelig undervisning og læring». En undergruppe har undersøkt hvor utbredt denne problemstillingen er. Oversikt innhentet fra KA viser at det til sammen er 923 undervisningsstillinger (610 årsverk). I lønnsgruppe fire og fem er det høyt samsvar mellom antall stillinger og årsverk, mens i de tre laveste lønnsgruppene er det svært mange deltidsstillinger. Særlig gjelder dette lønnsgruppe 1 og 2 (menighetsarbeider).

Stillingsgruppe	Stillingskode og lønnsgruppe	Antall ansatte	Antall årsverk	Gjennomsnittlig stillingsprosent
Kateket	5176 – lgr 4	69	64	93%
Kateket	5204 – lgr 5	77	71	92%
Menighetspedagog	5235 – lgr 3	221	161	73%
Menighetspedagog	5248 – lgr 4	160	123	77%
Menighetspedagog	5250 – lgr 5	26	20	77%
Menighetsarbeider	5228 – lgr 1	140	46	33%
Menighetsarbeider	5237 – lgr 3	138	81	59%

Menighetsarbeidere	5249 – lgr 2	72	34	47%
--------------------	--------------	----	----	-----

Flere av tilbakemeldingene fra bispedømmerådgivere understreker at enhver form for samarbeid må oppleves som frivillig for at det skal lykkes og gi gode resultater. Så lenge verken menigheten/ enheten eller den ansatte ser behov for større stillinger, er det vanskelig å oppnå en endring. Noen ansatte ønsker deltidstillinger som kan kombineres med en annen stilling (f. eks i skolen eller utdanning). Menighetene kan ha utfordringer med å rekruttere kvalifiserte ansatte, særlig når man må konkurrere med stillinger i skolen med høyere lønn. Noen enheter opplever gode resultater, selv om stillingene er små. Dette kan skyldes et stort lokalt engasjement blant frivillige.

Det er vanskelig å forsvare en praksis hvor små stillinger er normalen. Mindre enn 30% stilling kan gi dårligere kvalitet på trosopplæringen, det blir begrenset med tid til tverrfaglig samarbeid og fagutvikling, og det er vanskeligere å ivareta helhet eller å tenke strategisk og langsiktig. Inntrykket er at fellestrådene ser dette og tilstreber større stillinger der det er mulig. Her er det gjort mange erfaringer i både vellykket og mindre vellykket samarbeid.

4. Internrevisors vurderinger

Internrevisor foretar tilsyn med blant annet bispedømmerådenes tilskuddsforvaltning og fellestrådenes bruk av tilskudd. Internrevisor har i tilsynsrapporter blant annet påpekt at:

- Kontrollen med at tilskudd brukes etter formålet varierer og er personavhengig i det enkelte kirkelige fellestråd
- Kontroll med at tilskudd benyttes etter formålet foretas i liten grad fra bispedømmeråd

Dette er signaler fra internrevisor på at rettssubjektet kan få utfordringer med å vise at den delen av det statlige tilskuddet som er gitt som tilskudd på budsjettgruppe 2, er brukt etter formålet.

Internrevisor har i dag årlig tilsynsbesøk til 5 fellestråd og 2 bispedømmeråd. Internrevisor mener tilsynsbesøkene bør opp til 10 %, ved at hvert bispedømmeråd med assistanse fra FØ har tilsynsbesøk til 10 % av fellestrådene i sitt bispedømme.

5. Tilgrensende problemstillinger

Tilskuddsforvaltning i Den norske kirke har tilknytning til og betydning for flere andre sentrale saksfelter i kirken. Tilskuddsforvaltningen kan innrettes på en måte som bidrar til å realisere Kirkemøtets vedtak.

Kirkelig organisering

Kirkemøtet vedtok i KM 10/22 blant annet: «I det videre arbeidet skal det utarbeides felles rammeverk, strategier, politikk og systemer for å legge til rette for enhetlig og effektiv forvaltning og sammenheng i hele trossamfunnet.» På bakgrunn av dette må

også tilskuddsforvaltningen bidra til enhetlig og effektiv forvaltning og sammenheng i hele trossamfunnet.

Kirkemøtet vedtok i samme sak blant annet at «Biskopens tilsyn skal styrkes og ledelsen tydeliggjøres, uten at biskopen skal utøve arbeidsgivers styringsrett på samme måte som i dag.», at Bispedømmerådets rolle som strategisk lederorgan i bispedømmet skal styrkes.» og at «Det bør stimuleres til etablering av samarbeid mellom fellesråd som ønsker det, i tett kontakt med de berørte kommuner.»

Tilskudd kan, som beskrevet i denne saken, være et verktøy for å realisere Kirkemøtets vedtak.

Godkjenning av planer

Ved trosopplæringsreformen kom krav om biskopens godkjenning av plan for at det skulle utbetales tilskudd. Det er imidlertid ikke krav om diakoniplan for å få tilskudd til diakon eller krav om kirkemusikkplan for å få tilskudd til kirkemusikk. På denne måten er det ulik praksis når det gjelder oppfølging av trosopplæringstilskudd og tilskudd til diakon- og kateketstillinger, og i denne sammenheng forskjell mellom forholdet mellom biskopen og ulike sektorplaner i menighetene. Problemstillingen med tilskuddsforvaltning henger slik sammen med forskjellen i hvilke planer biskopen skal godkjenne.

Med innføring av «Kirka vår – samlet plan for arbeidet i soknet» er det behov for å finne én praksis når det gjelder biskopens rolle knyttet til menighetens samlet plan: enten må biskopen ha en rolle i godkjenning av samlet plan, inkludert trosopplæring, diakoni og kirkemusikk, eller så må biskopen ikke ha det. Kirkemøtet vedtok i KM 12/21 blant annet: «Kirkemøtet ber om at biskopens rolle i arbeidet med å utvikle en god strategisk menighetsplan avklares nærmere i forbindelse med ny organisering, inkludert hva som skal gjelde for trosopplæringsplanen». De ulike modellene beskrevet nedenfor beskriver også om biskop eller bispedømmeråd bør godkjenne samlet plan eller ikke.

6. Modeller

Utvalget har utarbeidet to alternative modeller for tilskuddsforvaltningen. Nedenfor beskrives også to andre modeller, men disse vurderes som mindre aktuelle og er derfor ikke nøye beskrevet.

Stillingsmodellen

Stillingsmodellen bygger på dagens praksis for tilskudd til kateket- og diakonstillinger, ved at bispedømmerådets rolle er å avgjøre hvor det skal gis tilskudd til stillinger. For diakonstillinger avhenger bispedømmerådets vurdering av at fellesrådet stiller med 50 % finansiering.

Den underliggende logikken i modellen er at tilskuddet sikrer kvalifiserte medarbeidere i lokalkirken og at aktiviteten er opp til lokalkirken. Som i dag er det fellesrådets rolle i denne modellen å legge arbeidsplaner for sine ansatte, og menighetsrådets rolle å vedta planer for aktiviteter som medarbeiderne tar del i. På denne måten overlater modellen bruken av stillingsressurser til lokalkirken. Kirkerådet utarbeider rutiner som sikrer at midlene er brukt etter formålet. For å

sikre dette, gjøres bruk av «Kirka vår – samlet plan for arbeidet i soknet» obligatorisk for tilskuddsmottakerne: Menighetsrådene må vedta en samlet plan som godkjennes av bispedømmeråd eller biskop for at fellesrådet skal motta tilskudd.

Modellen vil sikre at rettssubjektet mer konsekvent dekker fullt ut utgiftene til stillingene. Samtidig er det viktig å forholde seg til det som står i trossamfunnsloven: “Kommunens tilskudd gis etter budsjettforslag fra soknet. I budsjettforslaget skal også tilskudd til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk inngå.”

Foreløpige beregninger med en del forbehold tyder på at dette med dagens budsjettramme vil føre til en reduksjon i diakonstillinger dersom alle er besatt. Det er videre vesentlig mer egenfinansiering fra fellesrådenes side på kateketstillinger enn på diakonstillinger.

Modellen innebærer videre:

- Modellen kan ha to alternative måter å utregne fordeling av tilskudd:
 - o A: Reelle utgifter knyttet til stillingene kompenseres (lønn, feriepengar, pensjon og arbeidsgiveravgift). Dette kan skje gjennom innhenting av data eller gjennom rapportering av lønnskostnader fra fellesrådene.
 - o B: Det brukes en fordelingsnøkkel som beregner hva et fellesråd skal få for en stilling utfra en rekke kriterier. Tilskuddet til ulike typer stillinger har ulike faste satser. Det brukes en fordelingsnøkkel som gir ulik størrelse på tilskuddet utfra om den tilsatte oppfyller Kirkemøtets kvalifikasjonskrav eller ikke. Dersom vedkommende ikke kvalifiserer for vigsling, avsettes deler av midlene til å stimulere til dette. Slik blir det en automatikk i å stimulere til å oppfylle kvalifikasjonskravene.

Til grunn for en fordelingsnøkkel kan være lønnstabellen for Kirkelige fellesråd, gjeldende sats for arbeidsgiveravgift og stillingsstørrelsen. Videre legges et påslag for feriepengar og pensjon. Modellen kan også utvides til å gi et beregnet påslag for lønnsoppgjøret og kontorutgifter. Det viktigste med en fordelingsnøkkel versus å beregne reelle utgifter er at denne gir mer forutsigbarhet for rettssubjektet. For rettssubjektet, som har en totalramme for tilskuddene å forholde seg, vil man kunne fordele ut midlene så tidlig som mulig i budsjettåret, noe som igjen gir større forutsigbarhet for fellesrådene som tilskuddsmottakere.

- Det gis tilskudd til stillinger innen diakoni, kateket og kirkelig undervisning (trosopplæring), og bispedømmerådet avgjør plassering av stillingene.
- Ved vakanser i stillingene oppstår mindreforbruk. Mindreforbruket trekkes tilbake til rettssubjektet. Mindreforbruket per oktober fordeles på bispedømmene kommende år som strategiske midler.
- Det bør fastsettes en felles nasjonal praksis for hvor lenge en stilling kan stå vakant før bispedømmerådet tildeler midlene til en stilling i et annet fellesråd. Dersom vakansen skyldes at fellesrådet ikke får tilsatt, bør fristen være 24 måneder. Dersom vakansen skyldes manglende lokal finansiering, bør fristen være 12 måneder.

- Bispedømmerådene vil også måtte fordele en andel av trosopplæringsmidlene som driftsmidler til aktiviteter.

Modellen vil ha følgende konsekvenser:

- Når vurdering av plassering av stillinger ligger hos bispedømmerådet, bidrar dette til å opprettholde og styrke bispedømmerådet som strategisk organ. Samtidig krever vurderinger av plassering av stillinger i et bispedømme mer omfattende administrative prosesser enn om denne vurderingen ligger i fellesrådet som i aktivitetsmodellen.
- Tildeling til stillinger følger opp Kirkemøtets kvalifikasjonskrav. I større grad enn i dag stimuleres fellesrådene til å tilsette medarbeidere som oppfyller kvalifikasjonskravene, fordi fellesrådet da ikke selv må dekke lønnskostnader utover tilskuddet. Modellen innebærer også at tilskuddet dekker de økte utgiftene ved at tilsatte går fra å ikke oppfylle kvalifikasjonskrav til å oppfylle kvalifikasjonskrav.
- Modellen forenkler i liten grad sammenlignet med dagens praksis, siden man må gå fra rammetildeling på trosopplæring til at bispedømmerådet plasserer og tar ansvar for stillinger innenfor trosopplæringen.
- Når tilskuddet knyttes til stillinger, oppstår mer mindreforbruk enn i aktivitetsmodellen. I alle stillinger vil det jevnlig oppstå vakanser. Modellen gir ikke uten avtale mulighet for fellesrådet til å bruke midlene på andre relevante tiltak når det er vakanser, men innebærer at mindreforbruket tilbakebetales.
- Bispedømmet kan i prinsippet stille krav til stillingsstørrelser i vurdering av hvor det skal gis tilskudd. Dette gir bispedømmet mulighet til å følge opp anbefalingen fra trosopplæringsutvalget: «Det bør være en stillingsandel på minimum 50 % for å forhindre at det blir for mange små stillinger som arbeider med kirkelig undervisning og læring.»²
- Denne modellen vil ikke redusere administrasjonen i rettssubjektet: Bispedømmerådet vil få en lik rolle som i dag når det gjelder oppfølging av diakon- og kateketstillinger, en økt rolle i oppfølging av stillinger i trosopplæringen, og en økt rolle i oppfølging av aktiviteter som tilskudd er brukt til. Felles økonomienhet vil få en lik rolle som i dag når det gjelder oppfølging av tilskudd.
- Modellen vil vanskelig kunne gjennomføres for tilskudd til kirkemusikalsk virksomhet i domkirkene, siden disse midlene trolig i liten grad går til stillinger. Modellen vil også vanskelig kunne gjennomføres konsekvent for tilskudd til trosopplæring, siden deler av trosopplæringstilskuddet er driftsmidler.
- Ved alternativ A ovenfor:
 - o Modellen med reell dekning av utgifter (alternativ A) vil kreve to årlige rapporter til rettssubjektet, fordi fellesrådet først i slutten av året vil kunne rapportere om reelle lønnskostnader. Dette innebærer mer

² [rapport og anbefalinger fra trosopplæringsutvalget.pdf \(kirken.no\)](#), side 68

- administrasjon sammenlignet med i dag. Dette er utfordrende i forhold til mandatet, hvor “forenkling” er en del av oppdraget til utvalget.
- Dersom reelle lønnsutgifter legges til grunn, kan det innebære reduksjon i antall tilsatte diakoner og kateketer, siden deler av kateketstillinger og i noen tilfeller mer enn 50 % av diakonstillinger er finansiert av fellesrådet i dag, og siden rettssubjektet må ta høyde for at det kan komme tilsatte i alle stillinger. Alternativt kan bispedømmerrådet ut fra erfaring ta en kalkulert risiko om at det alltid er noen vakanser.
 - Modellen kan gjøre at bispedømmerrådet er mer forsiktig enn i aktivitetsmodellen, siden bispedømmerrådet kan oppleve uforutsigbarhet om utviklingen i lønnsutgiftene.
 - Modellen kan av fellesrådene oppleves å åpne for mulighet til et høyere lønnsnivå enn tariff.
- Ved alternativ B ovenfor:
- Dersom tilskuddet har ulike satser utfra en fordelingsnøkkel, blir det ikke en fast prosentvis finansiering av stillingene. Det er opp til fellesrådet å håndtere dersom de ansatte i stillingene har lavere eller høyere lønn enn hva som er beregnet i utregning av satsene.
 - Dersom tilskuddene beregnes utfra en fordelingsnøkkel, overlates ansvaret for å dekke reell lønn fullt og helt til fellesrådet. Dersom fellesrådet bruker mer enn det tildelte tilskuddet på en kateketstilling og tilsvarende mindre enn det tildelte tilskuddet på en diakonstilling, må ikke mindreforbruket på diakonstillingen tilbakebetales.

Aktivitetsmodellen:

Aktivitetsmodellen bygger på dagens praksis for trosopplæringstilskudd. Den underliggende logikken i modellen er at tilskuddsgiver gjennom plan og rapportering fra tilskuddsmottaker sikrer at tilskuddet brukes til de riktige aktivitetene, og at det øvrige er opp til tilskuddsmottaker. Siden virksomhetsansvaret ligger hos det enkelte menighetsråd, må menighetsrådet i denne modellen opprette plan for aktiviteter for at fellesrådet skal få utbetalt tilskudd. Planen godkjennes av bispedømmerråd eller biskop. Etter hvert kalenderår rapporterer menighetsrådet på de gjennomførte aktivitetene målt opp mot plan, og det gjennomføres en samtale mellom bispedømmerråd og menighetsråd eller fellesråd om bruk av tilskuddet. Bispedømmerrådet kan øke eller redusere tilskuddet slik bispedømmerrådet i dag vurderer fordeling av presteressurser i bispedømmet. Dersom Kirkemøtet gjør vedtak om tilskuddsforvaltning i 2024 med innføring fra 1.1.2025, vil rapportering på tilskudd skje i starten av 2026 og justeringer i tilskuddet først kunne skje fra 1.1.2027. Bispedømmerrådet må behandle denne saken tidlig nok i 2026 slik at fellesrådene får forutsigbarhet.

Modellen innebærer videre:

- Tilskudd til diakoni, trosopplæring kirkelig undervisning (katekettjeneste) er definert.

- Bispedømmerådet må ta hensyn til spleiselaget med fellesrådene når det gjelder fordeling av tilskudd til diakonstillinger.
- Bispedømmerådet tildeler et rammetilskudd til aktiviteter.
- Modellen legger vurderingen av plassering av stillinger på fellesrådsnivå. Fellesrådet velger fritt hvilke ansatte og frivillige man ønsker å bruke til aktiviteter, og hvordan det skal brukes midler i denne forbindelse. Dette må også sees i sammenheng med fordeling av presteressurser i bispedømmet.
- Fellesrådene får ikke tilskudd utfra ansattes kvalifikasjoner.
- Fellesrådet er ansvarlig for at menigheter som omfattes av tilskuddet rapporterer i "Kirka vår", og denne rapporteringen er gjenstand for samtale mellom bispedømmerådet og fellesrådet eller de menighetsråd som fellesrådet henviser til.
- Tilskuddet trekkes ikke tilbake så lenge det er benyttet til aktiviteter etter formålet.
- Midler avsettes nasjonalt for å stimulere til kvalifisering som kateket, menighetspedagog og diakon.
- Dersom aktivitetene ikke svarer til tilskuddet, kan tilskuddet reduseres for heller å tildeles aktiviteter i et annet fellesråd. Det må lages vurderingskriterier som er lik i hele landet.
- Fellesrådet skal ha regnskapsrapportering med prosjektkode slik at det kan rapporteres på det i etterkant.
- Fellesrådene bør i enkeltår kunne akkumulere inntil 50 % av tilskuddet for å gjennomføre ekstrasatsinger i særskilte år.
- Det må være felles praksis nasjonalt knyttet til hvor mye som maksimalt kan gå til å dekke administrasjon. I dag praktiseres dette ulike fra bispedømme til bispedømme når det gjelder trosopplæringstilskuddet. Utvalget foreslår at maksimalt 5 % av tilskuddet kan gå til administrasjon.

Konsekvenser:

- Det oppstår mindre mindreforbruk enn i stillingsmodellen, fordi midlene er knyttet til aktivitet. I denne modellen gir dermed ikke vakanser nødvendigvis mindreforbruk.
- Modellen gjør det lettere å lønne enkeltoppdrag for frivillige eller etablere småstillinger for ungdommer eller unge voksne. Bispedømmerådets styrkes som strategisk organ fordi rådet kan omdisponere tilskudd fra fellesråd hvor det skapes lite aktivitet per krone til fellesråd hvor det skapes mye aktivitet per krone.
- Modellen innebærer større frihet for fellesrådet. Dette kan føre til at rettssubjektet får mindre kontroll med at tilskuddene går til formålet. Utvalget mener like fullt at rapportering på aktiviteter gir tilstrekkelig kontroll med tilskuddet.
- Modellen fører til at selve tilskuddsforvaltningen ikke stimulerer til å oppfylle kvalifikasjonskravene.
- Modellen innebærer vesentlig mindre administrasjon. Dette kan gi kapasitet til en annen type oppfølging av tilskudd: flere stikkprøver, slik som internrevisor i dag står for. Modellen innebærer samtidig mer administrasjon på

bispedømmenivå, ved at bispedømmerådet har årlige samtaler med fellesråd som mottar tilskudd om bruk av tilskuddet.

- Modellen gir større forutsigbarhet for fellesråd.

Kontrollmodellen

Det er også mulig å tenke seg en kombinasjon av stillingsmodellen og aktivitetsmodellen, hvor tilskuddet både knyttes spesifikt til stillinger og knyttes til aktiviteter. Modellen ville gi økte krav til fellesrådene: For å få fullt tilskudd må man både ha ansatte medarbeidere som oppfyller Kirkemøtets kvalifikasjonskrav og gjennom plan og rapportering vise bispedømmerådet at man bruker midlene godt til å skape aktiviteter. Utvalget har imidlertid ikke utredet denne modellen nærmere, av følgende grunner:

- Modellen øker kontrollen med alle tilskuddene sammenlignet med i dag. Dette bryter med mandatets formulering om forenkling.
- Modellen gjør vurdering av tilskudd mer kompleks, ved at både kvalifikasjonskrav og aktiviteter skal vurderes. Når vurderingene skal gjøres av hvert bispedømmeråd, vil dette være arbeidskrevende, og det vil nødvendigvis innebære forskjeller i vurderinger mellom bispedømmerådene. Dette bryter med mandatets formulering om forenkling og om felles praksis.

Frihetsmodellen

Det er også mulig å tenke seg en modell som kun innebærer overføring av en ramme til hvert fellesråd, med minimal oppfølging utover regnskapsrapport. Dette kan ligne praksis i mange kommuner, hvor kommunen i liten grad krever rapporter om hvordan fellesrådet har brukt tilskuddet fra kommunen. Utvalget har imidlertid ikke utredet denne modellen nærmere, av følgende grunner:

- Modellen gir ingen måte å måle effekt og svarer dermed ikke på mandatets punkt 2.
- Modellen skaper ingen sammenheng mellom tilskudd, kvalifikasjonskrav og rekruttering, og svarer dermed ikke på mandatets punkt 4.
- Modellen gir ikke mulighet til å svare opp statens forventninger om rapportering på bruk av midlene i budsjettgruppe 2.

Modelluavhengig:

Utvalget vil peke på følgende elementer som bør innføres uavhengig av om man velger stillingsmodellen eller aktivitetsmodellen.

- Det må sikres plan og rapportering på bruk av tilskuddet etter formålet. Trosopplæringsverktøyet bør fases ut slik at det rapporteres samlet i “Kirka vår”. Rapporten skal være mindre detaljert enn i trosopplæringsverktøyet. For å få utbetalt tilskudd til fellesrådet, må menighetene ha opprettet samlet plan i “Kirka vår”. I “Kirka vår” må det inn rapportering på antall deltakere. Samtidig bør menighetenes årsstatistikk i SSB forenkles slik at mer av rapporteringen ligger i “Kirka vår”, og slik at man unngår dobbelrapportering. Dette vil gjøre “Kirka vår” til et godt verktøy også for tilskudsforvaltning.

- Bispedømmerådet gjennomfører årlig samtale med fellesrådet om bruken av tilskuddet. Fellesrådet må sikre at menighetsrådene rapporterer om aktiviteter i "Kirka vår".
- I tillegg til bispedømmerådenes oppfølging av tilskuddet, gjennomfører internrevisor tilsynsbesøk til et utvalg bispedømmeråd og fellesråd hvert år.
- Strategiske midler til bispedømmene må sikres på en annen måte enn gjennom mindreforbruk knyttet til tilskudd. Bispedømmerådet har i dag en egenmotivasjon for å se etter og trekke inn mindreforbruk knyttet til tilskuddene, ved at dette kan brukes til strategiske satsinger. Dette gir også et incentiv for at bispedømmet aksepterer at fellesråd viderefører vakanser framfor at tilskudd til stilling flyttes til et annet fellesråd, fordi bispedømmerådet med vakansen får midler til strategisk satsing. Denne praksisen med sammenheng mellom mindreforbruk og strategiske midler gir også bispedømmerådet lite forutsigbarhet når det gjelder strategiske midler: først hver høst vet bispedømmerådet størrelsen på mindreforbruket. Praksisen gjør også at bispedømmer som har flere vakanser, får større midler til strategiske satsinger enn bispedømmer som har færre vakanser. Dette svarer ikke på de ulike bispedømmenes faktiske behov for strategiske midler. Kirkemøtet har vedtatt at bispedømmerådet skal styrkes som strategisk organ. Da må bispedømmet sikres faste strategiske midler. Da må også mindreforbruk samles i stedet for å gå til hvert bispedømmeråd. Utvalget foreslår en modell hvor alt mindreforbruk samles, og hvor bispedømmerådene får beregnet hver sin pott til strategiske satsinger. Totalsummen til strategiske satsinger må fastsettes utfra gjennomsnittlig mindreforbruk, slik at disse summene i et normalår går opp i opp.
- Dagens fordeling av tilskuddene på de ulike bispedømmene bør videreføres, siden mye av dette er bundet opp i stillinger. Bispedømmerådene forvalter sin ramme og skal i begge nevnte modeller vurdere justeringer i tilskuddene utfra hva som i størst grad kan sikre formålet med midlene.
- Midlene som kom gjennom trosopplæringsreformen og midlene til kateketstillinger må sees under ett, slik trosopplæringsutvalget foreslo. Det er opp til bispedømmerådene å se disse midlene under ett og å foreta justeringer. Kateketstillinger må også ses i sammenheng med plassering av prestestillinger.
- Det utformes et tildelingsbrev som er likt for alle bispedømmeråd.
- Det innføres felles regnskapsrapporteringsfrist med felles konsekvenser når det gjelder avkorting av tilskudd. Utvalgets forslag er rapporteringsfrist 30. april, og at tilskuddet reduseres med 20 % for hver påbegynt måned etter dette.
- Kirkerådet vedtar årlig økning av satsene i tråd med økning av rammene i tilskuddet fra staten.
- Det må avklares hvilket handlingsrom bispedømmene har til selv å gjennomføre tiltak ved bruk av tilskuddsmidler.

Modellenes forhold til punktene i mandatet:

	Mandat	Stillingsmodellen	Aktivitetsmodellen
1	Foreslå prinsipper og tiltak som gir enhetlig praksis mellom bispedømmene i forvaltning av tilskudd fra budsjettgruppe 2, herunder utarbeide forslag til felles policy for tilskudsforvaltning i rDnk. Sentralt i arbeidet skal være roller, ansvar, forenkling og effekt av midlene.	Stillingsmodellen gir en mer lik praksis enn i dag, med felles policy for bispedømmene. Bispedømmenes ansvar blir å fordele stillinger, slik de i dag gjør med preste-, kateket- og diakonstillinger.	Aktivitetsmodellen gir mer lik praksis enn i dag, med felles policy for bispedømmene. Bispedømmenes rolle blir som i trosopplæringen: å knytte tilskudd til opprettet plan og til rapport på bruk av midlene.
2	Vurdere hvordan man kan få størst mulig effekt av midlene som deles ut og hvilke kriterier som da må ligge til grunn.	Det overlates til det enkelte bispedømme å vurdere hvor stillingene får størst effekt.	Det overlates til det enkelte fellesråd å vurdere hvordan tilskuddet får størst effekt. Bispedømmerådet har samtidig et overordnet ansvar og kan etter årlig rapport og samtale med fellesråd gjøre justeringer i fordeling av tilskuddet mellom fellesrådene.
3	Vurdere om det eventuelt skal finnes unntak fra en lik praksis, og i tilfelle hvilke.	Modellen legger ikke opp til unntak i bispedømmenes tilskudsforvaltning.	Modellen legger ikke opp til unntak i bispedømmenes tilskudsforvaltning.
4	Vurdere hvordan det kan skapes best mulig sammenheng mellom Kirkemøtets kvalifikasjonskrav, Dnks rekrutteringsstrategi og tilskudd til stillinger som omfattes av kvalifikasjonskravene.	Stillingsmodellen etablerer sammenheng mellom kvalifikasjoner og tilskudd i den grad det er sammenheng mellom kvalifikasjon og lønn.	Aktivitetsmodellen etablerer ikke sammenheng mellom Kirkemøtets kvalifikasjonskrav og tilskuddet, og oppfyller derfor ikke dette punktet i mandatet. For å oppfylle denne delen, må det avsettes midler nasjonalt til kvalifiseringsstipender.

Høring om tilskuddsforvaltning i Den norske kirke

Høringen er publisert på www.kirken.no/hoeringer. Høringssvar legges inn i dette skjemaet.

1. Kapittel 2 i rapporten presenterer statens rammer for tilskuddsforvaltningen i Den norske kirke. Har høringsinstansen kommentarer til dette kapitlet?

Skriv inn svaret

2. Kapittel 3 i rapporten presenterer dagens tilskuddsforvaltning i korte trekk. Har høringsinstansen kommentarer til dette kapitlet?

Skriv inn svaret

3. Kapittel 4 i rapporten presenterer internrevisor i rettssubjektet Den norske kirke sin vurdering av dagens tilskuddsforvaltning. Har høringsinstansen kommentarer til dette kapitlet?

Skriv inn svaret

4. Kapittel 5 beskriver tilgrensende problemstillinger til tilskuddsforvaltningen i Den norske kirke. Har høringsinstansen kommentarer til dette kapitlet?

Skriv inn svaret

5. Kapittel 6 beskriver modellene som utvalget vurderer som aktuelle: aktivitetsmodellen og stillingsmodellen. Hvilken av de to modellene mener høringsinstansen er å foretrekke?

Stillingsmodellen

Aktivitetsmodellen

6. Har høringsinstansen kommentarer til utvalgets utforming av aktivitetsmodellen?

Skriv inn svaret

7. Har høringsinstansen kommentarer til det som utvalget har pekt på som konsekvenser av aktivitetsmodellen?

Skriv inn svaret

8. Har høringsinstansen kommentarer til utvalgets utforming av stillingsmodellen?

Skriv inn svaret

9. Har høringsinstansen kommentarer til det som utvalget har pekt på som konsekvenser av stillingsmodellen?

Skriv inn svaret

10. Kapittel 6 beskriver videre modelluavhengige elementer. Utvalget foreslår at «Kirka vår – samlet plan for arbeidet i soknet» brukes som verktøy for plan og rapportering på tilskudd. Har høringsinstansen kommentarer til dette forslaget?

Skriv inn svaret

11. Blant modelluavhengige elementer foreslås også at bispedømmerrådet gjennomfører årlig samtale med fellesrådet om bruken av tilskuddet. Har høringsinstansen kommentarer til dette forslaget?

Skriv inn svaret

12. Blant modelluavhengige elementer foreslår utvalget en modell hvor alt mindreforbruk samles, og hvor bispedømmerrådene får beregnet hver sin pott til strategiske satsinger. Dette for å sikre at bispedømmerrådene ved inngangen til hvert år vet hvor mye strategiske midler de har til rådighet. Har høringsinstansen kommentarer til dette forslaget?

Skriv inn svaret

13. Utvalget foreslår videre at fellesrådenes rapporteringsfrist er 30. april, og at tilskuddet reduseres med 20 % for hver påbegynt måned etter dette. Har høringsinstansen kommentarer til dette forslaget?

Skriv inn svaret

14. Har høringsinstansen innspill til hvordan tilskuddsforvaltningen kan stimulere til samarbeid mellom fellesråd?

Skriv inn svaret

15. Har høringsinstansen andre kommentarer til rapporten?

Skriv inn svaret

Utlever aldri passordet ditt. [Rapporter misbruk](#)

Dette innholdet opprettes av skjemaieieren. Data du sender inn blir sendt til skjemaieieren. Microsoft er ikke ansvarlige for personvernet eller sikkerhetspraksisene til kundene deres, inkludert de som eier dette skjemaet. Oppgi aldri passordet ditt.

Levert av Microsoft Forms | [Personvern og informasjonskapsler](#) | [Bruksvilkår](#)

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Mette Sønsteby	414	23/05068-4	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
99/23	Lier kirkelige fellesråd	15.11.2023

Øvrige meldinger

Vedlegg:

Gravferdstjenesten møte med tros og livssynsamfunn 2023
 2023.10.16 Oppsummering fra bygningsutvalgets befaringssrunde
 2023.11.06 Status rapport stasjonen
 Avtale veivedlikehold 2023
 Sjøstad Kirke 09.11.23 Setningsnivellement nr 3
 Avviksrapport 2023
 2023 Referat fra møte med ledelsen Lier kirkelig fellesråd 06.11.23
 Livssynsåpne gravferder - hvordan møter vi det

Saksorientering

- Personal – Kirkevergen orienterer
- Det gjennomføres Nasjonal medarbeider undersøkelse i perioden 9.- 24. november, i regi av Kirkerådet. Sist medarbeiderundersøkelse var i 2021. Resultatet av undersøkelsen vil foreligge på nyåret.
- Gjennomføring av medarbeidersamtaler pågår.
- Det jobbes internt med beredskap og utarbeidelse av tiltakskort, både i faggrupper, staber og i møte med verneombud og ledelsen. Målet er å lage en god verktøykasse for beredskaps arbeid i Lier kirkelige fellesråd.
- Vedlagt følger oversikt over avviksregistreringer i 2023. Dette er alle avvik som i all hovedsak er lukket, og ingen har alvorlig karakter. Alle oppfordres til å sende inn avviksmeldinger om de ser at noe er feil. Det er våre feil vi lærer av.
- Bygningsutvalget hadde sin årlige befaring mandag 16.11.23. Vedlagt følger et oppsummeringsnotat. I etterkant av befaringsrunden er det foretatt kontrollmåling av bolter ved Sjøstad kirke. Kontrollmålingene viser at ingen setninger er registret. ref. vedlegg. Når det gjelder kontrollmåling for Sylling kirke, må disse forventes til kirken ikke er pakket inn med plastikk. Kirkevergen ser for seg måling sommer 2024.
- Revidering av tjenesteytingsavtalen pågår. Dessverre har Lier kommune måttet prioritere arbeidet med handlingsprogrammet, noe som betyr at revideringen av tjenesteytingsavtalen vil skje på nyåret. (1. kvartal 2024).
- Tilstandsrapport for øvrig del av Sylling kirke er bestilt av Norconsult. Rapporten vil ikke foreligge til møte 15.11.23, dersom dette skal bli et kvalitativt godt dokument.
- Temperaturen i kirkerommet foreslås å være:
 Grunntemperatur når kirken ikke er i bruk 8 grader.

Ved arrangement i kirken maks 19 grader. Videre er det ønsket fra LTV (ledere, tillitsvalgte og verneombud) noen retningslinjer mtp når vi kan forvente at kirken skal være oppvarmet. Dette jobbes det med å utarbeide.

- Møte med revisjonen og økonomiavdelingen i Lier kommune ble gjennomført 6.11.23. Hensikten var å utarbeide gode rutiner for fellesråd og menighetsråd mtp. arbeidsflyt, årsberetninger, årsoppgjør, frister, risikofaktorer for mislighold, habilitet, håndtering av kontanter mm. ref. vedlagte oppsummeringsnotat.
- Lier kommunes nye ordfører, Kjetil Kivle, var på besøk onsdag 8.11, for å bli bedre kjent med kirken i Lier, samt for å høre hvordan kirken jobber for utsatte grupper i Lier. Prost, diakon og kirkeverge møtte ham.
- Status rapport «Stasjonen pr. 6.11.23» følger vedlagt.
- Det pågår dialog om vedlikehold av felles adkomstvei til Sylling prestegård, samt kirkens servicebygg. (Kirken er Sylling Sokn som hjemmelshaver til 177/19-servicebygg og tilstøtende areal). Det aktuelle veistrekket ligger på Ovf-grunn (Opplysningsvesenets fond), G/Bnr. 177/1, og er vist med rød strek i kartutsnitt. Utkast til veivedlikeholdsavtale hvor Ovf, forpakter av prestegården og kirken signerer som parter følger vedlagt. Avtalen er tidsbestemt, men må reforhandles /endres ved skifte av parter eller eierforhold. Rev. vedlegg.
- Nasjonal medarbeider undersøkelse gjennomføres fra 9. – 24.11.23, hvor alle faste ansatte er oppfordret til å svare.
- Årlig møte med alle trossamfunn i prostiet avholdes 16. november kl. 18 på Bragernes menighetshus (ref. vedlagte invitasjon)
- Bestilling fra fellesrådet om utredning på muligheten til å åpne kirkene for livssynsnøytrale seremonirom, blir det jobbet med. Prosten vil redegjøre for status i prosessen. ref. vedlagte utkast for retningslinjer.
- «Sammen om å lede» (organisasjonsutvikling i Dnk.) Spørsmålet var oppe på Kirkemøte i september om «hvordan kan vi samhandle på en bedre måte? Tenke bruk av våre felles ressurser på en bedre måte. Det nye er at kirkemøte åpner for å finne gode lokale varianter på samhandling. I Lier har vi startet med dette gjennom LTV, hvor ledere, tillitsvalgte og verneombud i begge linjer har samhandlingsmøter 4 x/ år. Videre møtes verneombudene i begge linjer med prost og kirkeverge 2x/år, for å ha fokus på samarbeidsavtalen om HMS.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd tar meldingene til orientering.

DEN NORSKE KIRKE

Drammen kirkelige fellesråd

Til tros- og livssynssamfunnene i Øvre Eiker, Lier og Drammen kommune

Dato: 27.10.2023

Vår ref.:

Årlig dialogmøte om gravferdstjenesten i Øvre Eiker, Lier og Drammen kommune

På vegne av gravferdsmyndighetene i Øvre Eiker, Lier og Drammen kommune, inviterer vi til et dialogmøte mellom gravferdsmyndighetene og tros- og livssynsamfunnene:

Torsdag 16. november kl. 18.00 – 19.30
Albumsgate 8, 3016 Drammen

Ifølge Gravferdsloven §23 skal det avholdes et årlig møte mellom tros- og livssynssamfunnene og gravferdsmyndigheten i kommunene.

«Den som har forvaltningsansvaret for gravlegging i kommunen, innbyr minst en gang i året de tros- og livssynssamfunn som er virksomme på stedet, til et møte for å drøfte hvordan tros- og livssynssamfunnenes behov ved gravferd kan ivaretas. Møtet kan avholdes som et felles møte for flere kommuner.»

Programmet legger opp til:

1. Kort presentasjon
 - Gravferdsforvaltning / organisering
 - Gravferdslovgivning (lover, forskrifter og lokale forhold) – begrensninger og muligheter
2. Utviklingstrekk på gravferdssektoren.
3. Spørsmål og samtale omkring behov og fremtidsutvikling

Vennligst gi beskjed om deltagelse til Svein Askekjær – sa727@kirken.no / eller tlf 46806446.

På vegne av gravplassmyndigheten i Øvre Eiker, Lier og Drammen,

Svein Askekjær
Kirkeverge i Drammen
sa727@kirken.no
Tlf: 46 80 64 46 / 32 98 91 00

2023.10.16 LKF Bygningsutvalgets befaringssrunde

Tilstede:	Knut Olaf Kals	Frogner menighetsråd
	Sigurd Lein	Tranby og Lierskogen menighetsråd
	Gunnar Holmen	Syilling menighetsråd
	Robert Grelland	Frivillig og engasjert i kirken (Syilling Menighetsråd)
	Per Otto Olsen	Fagkyndig (Byggconsult)
	Henrik Aasland	Arbeidsleder/ kirketjener Frogner
	Paul Christian Justad	(kirketjener, tilstede ved befaring av Syilling og Sjøstad Kirker.
	Hans Nordal	Kirketjener (Tranby, tilstede ved befaring av Tranby kirke)
	Mette Sønsteby	Kirkeverge, møtesekretær
Forfall:	Sten Stensen	Sjøstad menighetsråd

Generell refleksjon over bygningsutvalget

Tiden er moden for å gjøre noe på en annen måte. Erfaringer fra Syilling tilsier at forvaltningen av kirkebyggene ikke har vært god nok og at kompetansen i utvalget ikke er kompetent nok.

Bygningsutvalget må bygges på faglighet og kompetanse, samt inneha et system som ivaretar og sikrer helheten.

Et av innspillene var å vurdere bygningsutvalget som et politisk utvalg, hvor en får innspill til utvalget gjennom kirketjenerne, fagkyndige med flere. Tar møte på det som er innspilt og behandler det. Dette tilsier økt frekvens på bygningsutvalgsmøtene til 3-4 x / år. Dette vil da bli en kontinuerlig sak i menighetsrådet for å heve bevisstheten om de ulike kirkebyggene i Lier.

Utvalget som utgjøres av representanter fra alle sokn, kommer med faglige innspill, som ivaretar ombudsmannsrollen i fht soknet. Den enkelte representant får et forhold til kirken sin, og man sikrer at man fanger opp småtingene i den daglige driften.

Generell status på kirkebyggene

I all hovedsak er kirkebyggene i Lier godt ivaretatt, takket være gode årlige overføringer fra Lier kommune, som gir handlingsrom til å iverksette tiltak. Være seg HCWC, fasadelys, interiørbelysning, streaminganlegg, ivaretagelse av klimaskall +++ . Vi kan være stolte av våre kirkebygg. Men alt skal forvaltes. Saklig og faglig bygningsmessig gjennomgang er nødvendig for å gjøre de riktige tingene.

På befaringen 16.10 ble ikke Gullag og Lierskogen kirker befart. Dette på bakgrunn av at det ikke var meldt inn saker der som bygningsutvalget ønsket å se på. Samt at prosjektet i Syilling kirke ble prioritert.

Presentasjon av prosjekt og status Sylling kirke

Ble gitt av konservator Margrethe Moe (WSP) og Entreprenør Admir Jahic (Murerkompaniet).

Det ble videre gitt anledning til å stille spørsmål.

Punkter som ble nevnt:

- Det å avdekke råte før en starter er vanskelig.
- Råten kom på den gamle løsningen, hvor skifer var festet med spiker som rustet. Mange skifersteiner blåste av i stormene. Råten er av gammel karakter, men ble ikke utbedret.
- Det er bevegelse i grunnen, derfor måler vi periodisk setningsmålinger
- Skader i mur og puss, skyldtes i hovedsak beslagsskader, hvor vannet gir frostskafer i mur og puss. Og som igjen gav sopp og råte i grunnkonstruksjonen.
- Det er vannet som er utfordringen, og som man må få kontroll på. Man ønsker å få det inn i lukket system
- Problem områdene ser man har vært de samme hele veien, eks. overgangen mellom pilasterne. Her jobbes det med å endre løsning
- Treverket i tårn og spir, har ingen styrke, dette skal utbedres.
- Nå er all pusskvalitet lik på hele kirken.
- Langveggene er stort sett nedhugget, men har beholdt noe av den gamle puss over gesimsen (under takskjegget). Dette er sjekket mekanisk. Murerkompaniet mener at alt sitter godt nok for at pussen kan vare i 100 år. Man ønsker å befare mest mulig.
- Det ble stilt spørsmål angående limet mellom lagene (nytt og gammelt). Vår fagkyndige gav uttrykk for at all gammel puss burde fjernes, og at man ikke burde blande kalk og sement. Videre at en ikke må kalk hvitte gammel puss
- Det ble vist skepsis/ bekymring til at entreprenør ikke har gjort det LKF opprinnelig tenkte/ bestilte? Er det sikkert de har undersøkt den gamle pussen grundig nok? Hva er bestillingen? Hva er avtalt?
- Av HMS hensyn ble det ikke gjort noen befaring i stillaset.

Oppfølging:

1. Robert Grelland ba om å få se kontrollplanen og kontrollrapporten på hvert punkt fra Norconsult, for Sylling kirke.

Hva bør vi undersøke/ passe på:

Sylling kirke –

1. bør undersøke takbjelken og taket i selve kirken
2. Bør sjekke overgangene mellom gml og ny puss ved 2-3 års befaringen.,

Tiltak:

- Legge opp til en god FDV og vedlikeholdsplan i LKF.
- Behov for en undersøkelse av resten av kirkebygget. AU ba kirkevergen 5.10 om å få et tilbud fra Norconsult på tilstandsundersøkelse på resten av Sylling kirke

Sjåstad kirke

- Mange sprekker innvendig i kirken, spesielt bak på galleriet, det blir verre og verre og mye verre en i fjor. Hvorfor kommer sprekke? Setningsmålinger
- Sprekkene i bærende konstruksjoner er vesentlige og farlige, mens sprekker innvendig er ikke like farlige.
- Koret som ble malt i 2019 av Støa Håndverk med diffusjonsåpen maling er fortsatt fint, ingen sprekker her.
- Selve kirkerommet ble malt i 1996.
- Ved befaring av tårnet, kan det tyde på at det har vært noe lekkasje/ fuktighet der
- Stort varmetap pga. dårlig isolasjon på himling/ loft. (Rockwoolen kan drysse ned gjennom plankene) Det er like varmt på loftet som det er i kirken (Kan forårsake kondens). Må gi luft.
- I all hovedsak er Sjåstad kirke veldig fin utvendig.

Tiltak:

1. Ytterligere undersøkelser - Undersøke om det er svikt i bæringene. Hva betyr sprekke? Skal LKF gjøre noe med dem?
2. Beslag, renner og hjørner er avgjørende. Beslags løsninger må sees på (Dåps sakristiet)
3. Ta setningsmålinger, sette inn gipsplomber, følge med på sprekke
4. Mangler kopper under kondensrør i vinduene (ansvar Henrik følger opp)
5. Sette på tape over sprekke (Ansvar Paul Christian Justad)
6. Etterisolere med nye matter på en god måte, på himling

Sjåstad kirkestue

Nyoppusset i 2021, med prosjektleder Per Otto Olsen
Det ble lagt varme i gulvene, lufting på WC og kjøkken

Tiltak:

- Luftanalyse us. mtp. muggsopp.
- Mus utfordring må tas på alvor.

Tranby kirke

- Menighetsrådet hadde spilt inn følgende punkter:
 1. For grov singel inn mot HC rampe (etter befaring ble det konkludert med at dekket og de tiltak som var gjort fra kirketjeners side var tilstrekkelige.
 2. Oppussing av sakristiene- Fuktighet gjør at både puss og maling lider. Krever puss og maling hvert år.
 3. Våpenhuset – sliter også med fuktighet. Er en vedlikeholdsoppgave for kirketjener 3-4 x/ år.
 4. Kirkebenkene ble flekkmalt av malerfirmaet Buer for 2 år siden. Det er behov for ytterligere maling av både kirkebenker, dører, karmen, alterring m.m.
- Puss på begge langsidene av kirken på både nord og sør- side holder pussen på å løsne på store deler av flatene under vinduene. Årsak er fukt/ vann/ forstpsprenging. Årsakene til problemet må fjernes (avrenning fra vinduene), ved at en får utbedret beslag og får vannet ledet bort. (sist man «hugget ned» hele kirken var på tidlig 2000 – tallet. Arbeidet ble utført av Arvid Knutsen.
- Fasaden har ulike pussmaterialer, noe som øker risikoen for at noe oppstår. Er det benyttet for sterk sement

Oppsummering:

Tranby kirke fikk nytt HCWC, samt ny trapp opp til galleriet. Videre ble det lagt til rette for et lite samtalerom, kontor bak orgelet.

Nytt tak med beslag og nye lekter, sløyfer og papp ble lagt høst 2023

Nytt varmestyringssystem, CC- kirke, er bestilt via Jeff electronics. Dette leveres i uke 48. Arro elektro er elektrikerfirmaet som monterer systemet.

Tranby kirke fikk ny fasadebelysning og vei belysning i 2022, gjennomgående ledd armatur. Prosjekteringen ble utført av Zenisk og montert av Arro Elektro (rammeavtale leverandør)

Høst 2023 får Tranby ny innvendig belysning av kirkerommet. Zenisk er prosjektør og Krøderen elektro er installatør. Prosjektet ferdigstilles før 20.12.2023.

Tiltak:

- Gjøre forebyggende tiltak på fasaden for løs puss og mur under vinduene på langsidene og på hjørnene, før det løsner helt.
- Gjøre nye beslag rundt vinduene, slik at vannet kommer bort.
- Gjøre ytterligere undersøkelser og å kartlegge årsak og omfang på klimaskall, samt vurdere tiltak
- Bygningsutvalget ber om at bjelkelaget under gulvet blir undersøkt for mulig påbegynnende soppangrep.
- Gjennomføre en luft undersøkelse for å måle luftkvaliteten i kirken.

Frogner kirke

Prosjekt skifte av sør-side tak, Frogner kirke, er i ferd med å bli ferdigstilt. Entreprenør Svein Roar Andersen AS var utførende (rammeavtaleleverandør). Norconsult var prosjektleder. (pris 2 800 000).

Punkter som skal utbedres av Andersen før sluttbefaring og overlevering:

- Bore hull etter stilase på veggen må tettes
- Rette opp lynavlederledning rundt kobberrenner
- Utbedre sår på murveggen
- Sår på tilstøtende gml renne, må undersøke hva det er.

Innmeldte behov fra Menighetsråd /stab

- Ønske om økt sikring i koret fra 10 – 16 amper for å imøtekomme behovet som kreves ved større arrangement.
- Dørklinke inn til sakristi lukkes ikke – mangler fjær
- Tiltak for trekk fra vindu ved klokkerstolen i koret.
- Møbelsnekker kan vurdere alteret hvor list holder på å sprekke opp og falle av.
- Vindusbeslag er feil utført.

Tiltak:

- Få en profesjonell tilstandsrapport og gjøre de undersøkelser man bør gjøre for å kartlegge bygget. Deretter kan bygningsutvalget og menighetsråd/ fellesråd vurdere videre handling og prioritering.

St. Halvards kirkestue

Kirkestuen ble renoveret vår 2023, med offentlig åpning til St. Halvard festivalen 15.05.2023.

Prosjektleder var Knut Olaf Kals.

Kirkestuen kan også benyttes som et livssynsnytralt seremonirom, eller leies ut til møter /arrangementer/ selskaper el.l.

Funn som må tas tak i:

- Glassmaleriene i sørvegg må rehabiliteres. Glassmaleriene buler og bly rammen som holder alt sammen, holder på å sige, med fare for at glasset kan knekke ut.

Tiltak:

- Kirkevergen vil Asap ta kontakt med glassverkstedet ved Nidaros Domkirkes Restaureringsarbeider for å få en vurdering og et tilbud. (brev sendt 17.10.23)

Oppsummering av bygningsutvalget:

- Bygningsutvalget erfarer mangel på kontroll på tilstanden av våre kirkebygg ref. Sylling kirkes tårn og spir. Utvalget tror tiden er inne for å få kontroll. Det innebærer forandring. Ny struktur på bygningsutvalget. Mer faglighet, kompetanse og struktur skal inn.
- Det skal søkes bistand fra profesjonelle aktører på tilstandsrapporter, som så skal legge frem for menighetsråd og fellesråd som får oppgaven med å prioritere.
- Utvalget skal både få tilgang til alt av dokumentasjon både for internkontroller og eksterne tilstandskontroller, samt at de aktivt skal etterspørre ting. De skal ta et ansvar. De skal være fagfolk. Det er ønske om å få mer dynamikk, mer samarbeid og økt fokus på forvaltningen. Det må synliggjøres en digital kompetanse og en vilje til å jobbe.
- Bygningsutvalget anbefaler LKF å søke penger til ekstra bevilgning for gjennomføring av tilstandsrapporter. Kirkelig fellesråd (LKF) må gjøre noen tiltak for å sikre at vi ikke overser noe. LKF kan ikke utsette og iverksette tiltak, inntil det blir kritisk.
- Bygningsutvalget ber om et system som sikrer tilstedeværelse av fagpersoner ved overtakelse av prosjekter
- I investeringsbudsjettet for Lier kirkelige fellesråd ønsker bygningsutvalget å anbefale prioritering som følger i 2024:
 1. Sylling kirke – rehabilitering av mur og puss, samt tårn og spir i tråd med økonomioversikten av 5.10.2023
 2. Konsulent som gjennomfører tilstandsundersøkelse og ser på risikomomentene, utarbeider en rapport som gir menighetsråd/ fellesråd et grunnlag for å prioritere ut i fra mtp utarbeidelse av en handlingsplan.
 3. Løpende årlig vedlikehold må gjøres, slik at skadene og konsekvensene ikke blir så omfattende.

avs. Diakon Ole- Jørgen Andersen

2023.11.06 Statusrapport Stasjonen pr 6.11.2023

Siste nytt:

- 199 faste deltager fordelt på 69 familier på måltid og matutdeling
- Det bosettes en stor gruppe nye flyktninger mot jul, så antallet vil øke.
- Kvinnegruppa for flyktninger er blitt svært populær og antallet kvinner som samles hele torsdager er ca. 17. Mennene er færre, men de pakker matkasser og lager bedre mat enn kvinnene.
- Julekurven er nå et integrert prosjekt i Stasjonen (diakoniutvalgene og ildsjeler er helt enige). Flyktninger og ungdom sees på som et positivt, nødvendig og viktig bidrag i arbeidet, også siden snittalderen på de frivillige er svært høy. Det er ikke mulig å få så stor tildeling fra kommunen som i fjor, så vi er godt i gang med et tidkrevende arbeid; der vi ringer rundt og ber lokalt næringslivet og organisasjoner om gaver for å kunne dele ut mat for ca. 200000,- (Vi henter også mat på Matsentralen til Julekurven, men det meste som er der har ikke lang nok holdbarhetstid). Det var veldig flaks at et av de kommunale utvalgene hadde glemt å dele ut alle pengene de har til disp i fjor, så de ga resten til julekurven istedenfor å sende dem tilbake. Det er ikke tilfelle i år. Nå er det mange lag og organisasjoner som kjemper om de samme resterende 50000,- Vi mangler derfor ca. kr 100000,- for å dele ut like mye som i fjor. Så hvis vi ikke samler inn masse penger, så blir det bare ca. halvparten av de som barnevern, psyk helse, flykntningtjenesten, rus, osv melder om at har behov; som får årets «julekurv».
- Ungdomsarbeidet Basecamp på Stasjonen; vokser sakte men sikkert. Det tar tid å vinne tillit og trygghet hos denne gruppa, men nå treffer vi de fleste av de aktuelle foreldre og ungdommer jevnlig (måltid/matutdeling), og vi blir stadig bedre kjent.
- Nav Lier, og da særlig de som jobber med lavinntektsfamilier; har vist stor interesse for arbeidet på Stasjonen, og møter om samarbeid og samskaping er avtalt. Bursdagsfeiring på Stasjonen er ett av temaene.
- Psykisk helse ønsker gjerne å samarbeidet med diakonen, og flere av deres faste brukere ønsker samtalegruppe med ham. Vi arbeider derfor med å utvikle et tilbud med arbeidstittelen «LIVSKRAFT- samtale, fellesskap og matpose». Ole-diakon har fulgt opp Aksel-diakon sitt arbeid, og har fått god kontakt med brukerne på Haskoll (møteplass psyk helse). De ansatte melder om at Aksel-diakon sin samtalegruppe-tilbud ikke fungerte så bra. Både brukerne av tilbudet, og de ansatte, ønsker en ny ordning der de som ønsker å delta i en samtale-gruppe som møtes utenfor Haskoll. Tilbudet om LIVSKRAFT er derfor et forsøk på å møte dette behovet. (Diakoner i Lier har tradisjonelt brukt mye tid på denne gruppen, så dette blir ikke en utvidelse, men en annen og forhåpentligvis bedre måte å bruke tiden på).
- Flykntningmottaket i Lier har meldt fra om en gruppe som er glemt/«faller utenfor». Det gjelder ungdom mellom 16-19 år som ikke har noe tilbud i en periode som fort blir mot et halvt år eller mer; før de blir bosatt og og dermed får tilbud om skoleplass av fylkeskommunen.
- Diakon har derfor søkt nå UDI om økonomisk støtte til å lønne medarbeidere som kan utprøve en ny arbeidsmetode. Dette i samarbeid med Nav Lier om bursdager på Stasjonen, for de som ikke har plass og økonomi nok. Samt med foreldre som deltager i måltid/mat på Stasjonen om å utvikle en trygg, rusfri og gratis møteplass for deres ungdommer. Samt utvikle et tilbud for ungdom 16-19 år som ikke har noe tilbud om aktivitet/møteplass i en svært sårbar fase. Dette siste har fått full støtte fra sogneprest i Frogner. Vi kommer stadig tilbake til utgangspunktet; «det du har gjort mot en av mine minste, har du gjort mot meg», og det er bra!
- Oppsummert; det spirer og gror i Guds hage i Lier

AVTALE OM VEIVEDLIKEHOLD

MELLOM

SYLLING SOKN

FRIDJOF MYHRENE

OPPLYSNINGSVESENETS FOND (OVF)

Mellom Opplysningsvesenets fond, heretter «Ovf», «Sylling Sokn», og forpakter «Fridtjof Myhrene», er det i dag inngått avtale om vedlikehold av veistrek som vist i kartutsnitt under.

Følgende er avtalt:

- Sylling Sokn har ansvaret for å rydde snø på strekningen.
- Forpakter har ansvaret for sommervedlikehold som skraping og slodding.
- Snørydding og vedlikehold på prestegårdens tun er ikke del av denne avtalen.
- Salting/støvdemping ol. arbeider utføres og koster av den som ønsker det utfra eget behov.
- Større arbeider som ikke faller innunder vedlikehold som nevnt over, herunder oppgradering av veilegemet med masser, sidegrøfting, stikkledninger ol., må avtales særskilt og kostnad fordeles med 2/3 til Ovf og 1/3 til Sylling Sokn.

Avtalen gjelder tidsubestemt, men må reforhandles/endres ved skifte av parter eller eierforhold. Partene har anledning til å si opp avtalen for sin del, og slik oppsigelse må meddeles øvrige parter 6 mnd. før ansvaret i avtalen opphører.

Kartutsnitt:

Veistrekket er vist med rød strek i kartet.

**Opplysningsvesenets
fond**

Postboks 535 Sentrum, 0105 Oslo Telefon +47 23 08 15 00 Orgnr 970 955 569
Besøksadr Rådhusgata 1-3, Oslo www.ovf.no

Avtalen er utferdiget i 3 – tre – eksemplarer. Ett eksemplar til hver av partene.

Dato:

Dato:

Dato:

Opplysningsvesenets Fond

Sylling Sokn

Fridtjof Myhre

Siv.ing. Stener Sørensen AS

RÅDGIVENDE INGENIØRER BYGGE- OG ANLEGGSTEKNIKK

SETNINGSKONTROLL

Oppdragsgiver: Lier Kirkelige Fellesråd

Prosj.nr: 13234-20

Prosjekt: Sjøstad Kirke

Byggeobjekt

Eier:	
Adresse:	
Kommune:	Lier
G.nr:	
Br.nr:	

Utgangspunkt:

PP nr.

Instrument:

Leica NA 3003

Tillatt avvik:

+/- 2 mm

	01 måling	02 måling		03 Måling	Dif 03-02			
Bolt nr:	11.05.2018	02.05.2019	Diff.	09.11.2023	mm			
			mm					
Trapp1	9,062	9,062	0	Utilgj				
Trapp2	9,042	9,046	4	9,045				
1	9,541	UTG	UTG	9,541	0			
2	9,450	9,450	0	9,448	-2			
3	9,524	9,524	0	9,523	-1			
4	9,499	9,500	1	9,5	0			
5	9,497	9,498	1	9,5	2			
6	9,756	9,757	1	9,756	-1			
7	8,632	8,633	1	8,634	1			

Kommentarer:

02.05.2019 Ingen setning registrert, avvik mindre en målenøyaktighet.

09.11.23 Ingen setninger registrert

Drammen

09.11.2023

Magnus W. Olsen
Saksbehandler

Avviksrapport 2023 Lier kirkelige fellestråd

Dato	Beskrivelse av avviket	konsekvenser	Årsaksanalyse	Tiltak og forbedringsforslag	Status
27-Apr	Lås på vinduer i Lierskogen kirke	Noen barn kunne falt ut av vinduet	Vinduene i 2. etg. Hadde ikke lås	Kirketjener fikk satt på lås på vinduene	Lukket
28-Apr	Dobbelt booking av solister	Omdømme, økonomisk og etisk	mangel på kommunikasjon	Partene har snakket ut	Lukket
2-May	Puss faller av kirkestua i Sylling	Vann kommer inn og lager mer skade	Dårlig taktekkning, vannet har sprengt	Recover el HCC er bestilt	Lukket
9-May	Overholdelse av taushetsplikten	Mister tillit		Gitt vedkommende tilbakemelding på overtrampet	Lukket
20-Jul	Oljelekkasje på ny graver	fikk ikke gravd graven, seremonien ble avsluttet i kirken	En kobling som ikke var helt skrudd til	Skrudde til koblingen	Lukket
12-Aug	Renhold for vielse, Sylling kirke	Trist, og oppleve på en viktig dag	Misforståelser med entreprenørene	Gi beskjed og skape gode rutiner/sjekkklister	Lukket
29-Aug	Lekkasje i Sylling kirke	vann renner inn, vått,	stillaseføttene og rehabilitering av tårnet	Forsikrings sak, fjernet all våt isolasjon, lufter, tørker og tetter hullene.	Åpen
1-Sep	Avvik i orgel på Tranby under seremoni	Ingen respons på strømbryter. Fikk ikke spilt på orgelet	Haandverkerne som jobbet på taket hadde skrudd igjennom ledningen	ledningen ble skiftet og orgelet fungert igjen	Lukket
13-Sep	Link fungerer ikke på Frogners hjemmeside	folk som ønsker å se streamingen, så får ikke sett sen	Teknisk feil	Lkf har nå sagt opp avtalen med Company cast og derfor utgår linken.	Lukket
15-Sep	Mistet brannforbindelse til Lierskogen kirke	Kirken kan brenne ned	teknisk feil	testet brannalarmen, snakket med brannvesenet	Lukket
21-Sep	Bekymret for insekter i bokskap, våpenhuset, Sylling kirke	Bøkene kan bli ødelagte	Mangel på renhold og oppfølging	Støvsuge og gjøre godt rent. Tatt kontkt med Norsk folkemuseum, for råd.	Lukket
26-Sep	Knuste vindusruter Tranby kirke	fare for glassmaleriene på innsiden	når man kastet takstein ned fra taket, uheldig	Backhe skiftet ut og satte inn nye hele glass.	Lukket
26-Sep	Dårlig drenering ved urnefelt, Frogner gravplass	blir veldig vått, planter råtner	Uværet Hans og mye ekstremvær	Gravminnet er befart og man ser det an	Lukket
17-Oct	Rotete på riggplass, Sylling kirke	skjemmer utsikten for naboen	det er en byggeplass	Entreprenør har forsøkt å rydde og holde orden	Lukket
23-Oct	Varmestyring fungerer ikke, Sylling kirke	Kaldt i kirken	teknisk svikt	FR har vedtatt installering av nye styringssystemer. Sylling får CC kirke rett på nyåret.	Lukket

Møte med ledelsen – 2023

U. off. Fvl. § 13

Tid: 6. november 2023, kl 1000 – 1230.

Til stede: Fra Lier kirkelig fellesråd:
Mette Sønsteby (kirkeverge), Anne-Kari Engelkor (økonomileder), Merete Skagen (rådgiver), Kari Justad Johnsen (Tranby og Lierskogen menighetsråd)

Fra Lier kommune:
Gro Heggseth Skoglund, Synnøve Opsahl Martinsen

Fra Viken kommunerevisjon IKS:
Inger Anne Ankersen (daglig leder), Brynhild Børtnes (menighetsrådsregnskapene) og Kristin Haugen (fellesrådsregnskapene).

Sted: Frogner menighetshus

Sak: Møte med ledelsen i Lier kirkelige fellesråd, med 4 menigheter

Ref: Brynhild og Kristin

Sak	Tekst	Ansvar for oppfølging
1.	<p>Innledning:</p> <p>1. Møtet sett i revisjonssammenheng Forespørsler til ledelsen som innledende revisjonshandling i planleggingsfasen. Litt om revisors oppgaver knyttet til</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bekreftelse av regnskapet • Budsjett • Misligheter <p>Økonomisk internkontroll (kommunelovens kapittel 25). Revisor skal vurdere om den økonomiske internkontrollen er ordnet på en betryggende måte og med forsvarlig kontroll. Denne vurderingen vil også omfatte økonomisk kriminalitet, og fra 1. juli 2013 skal revisor oppfylle hvitvaskingslovens rapporteringskrav. I tillegg kan selve regnskapsrevisjonen (bekreftelsen) også bygge på den økonomiske internkontrollen dersom revisor finner dette hensiktsmessig.</p> <p>2. Presentasjon av revisjonsteamet <i>Oppdragsansvarlig revisor /daglig leder Inger Anne Ankersen – 91 39 05 18, ingfre@vkrevisjon.no</i></p> <p><i>Revisor Kristin Haugen – 99 16 27 15, krihau@vkrevisjon.no</i></p> <p><i>Revisor menighetsrådene Brynhild Børtnes - 41 92 77 00, brybor@vkrevisjon.no</i></p>	

2.	<p>Nærstående parter¹: I hvilken grad, og på hvilke områder, opplever Fellesråd/menighetsrådene at noen ønsker å påvirke beslutninger?</p> <p>Har ledelsen identifisert nærstående parter og iverksatt hensiktsmessige tiltak?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er det noen «uheldige» rollekombinasjoner i fellesrådet/menighetsrådene man bør være spesielt oppmerksom på? • Bierverv. Hvilke regler/rutiner har fellesrådet ift ansattes bierverv <ul style="list-style-type: none"> - Foreligger det en praksis for å informere arbeidsgiver og/eller registrere bierverv i register i fellesrådet <p><i>Leder for fellesrådet Søren Falch Zapffe er politiker. Han har mange verv, men kan ikke se noen uheldige rollekombinasjoner som vurderes som nærstående parter. S. F. Zapffe går ut som leder av fellesrådet nå, og det er foreløpig uavklart hvem etterfølgeren blir.</i></p> <p><i>Fra tidligere år:</i> <i>Ingen ansatte er involvert i firmaer som fellesrådet fast kjøper tjenester fra. Lier kirkelige fellesråd faktureres for leie av utstyr av arbeidsleder, da Lier kirkelige fellesråd låner traktor og annet utstyr av han i løpet av året. Det faktureres 1 g pr år. I 2021 har Lier kirkelige fellesråd/menighetsrådene også kjøpt tjenester av ansatte i fellesrådet. De har fakturert ihht avtaler. Alle ansatte som fakturerer fellesråd og/eller menighetsråd arbeider i deltidsstillinger i fellesrådet. All lønn/honorarer blir utbetalt over lønnsystemet/fellesrådet (nytt fra 01.01.18). Menighetene utbetaler til korps, kor og øvrige selskap. Utgiftene til honorarer blir godtgjort fra menighetsrådene.</i></p> <p><i>2023:</i> <i>Ledelsen har ikke identifisert forhold som vurderes som nærstående parter.</i></p> <p><i>Fellesrådet forholder seg stort sett til inngåtte rammeavtaler sammen med Lier kommune. Nye menighetsråd bør informeres om hvordan man velger ut leverandører, og øke forståelsen for bruk av rammeavtaler. Menighetsrådene er også bundet av rammeavtalene.</i></p> <p><i><u>Bierverv</u>: veldig aktuelt i forhold til organister. Er ryddet mye i forhold til dette, men det kommer stadig spørsmål. Fellesrådet har etiske retningslinjer som har regler i forhold til bierverv. Det anbefales åpenhet rundt verv både i fellesråd og menighetsråd.</i></p> <p><i>Lier KFR bruker ikke KS sitt styrevervregister i dag. Registeret skal bidra til økt åpenhet og tillit til kommunesektoren. Alle kommuner/fylkeskommuner er automatisk tilknyttet registeret, mens kommunale bedrifter må vedta dette selv og ta kontakt med registret, se link:</i></p>	

¹ To parter regnes som "nærstående parter" dersom den ene part har bestemmende eller betydelig innflytelse på den andre enhetens strategi eller operative valg. Begrenset til regnskapet for en kommune, er det naturlig å trekke inn habilitetsforhold, samt kravet til noteopplysninger etter § 5 nr 4 i forskrift om årsregnskap m.v., og etter KRS (F) nr 6, hhv. note nr. 1, 2 og 13.

	<p><u>KS styrevervregister - KS</u></p> <p>Habilitet og etikk Etiske retningslinjer, inkl varsling? –</p> <ul style="list-style-type: none"> • Når ble etiske retningslinjer inkl regler for varsling revidert? • Hvordan blir disse kommunisert til ansatte? • Gjennomføres det diskusjon av etiske dilemmaer ute i organisasjonen? <p><i>Fra tidligere:</i> <i>Etiske retningslinjer er vedtatt av fellesrådet 07.06.2016. Etiske retningslinjer og dilemmatrening ble tidligere gjennomført på storstabmøte og møte mellom kirkeverge og menighetsrådene. Det har siden 2018, ikke vært satt spesielt fokus på de etiske retningslinjene i storstab, men de har vært tema på de årlige medarbeidersamtalene.</i></p> <p><i>De etiske retningslinjene ligger ute på et felles arbeidsrom slik at alle ansatte kan gå inn på disse. Alle nyansatte må signere på at de har lest og gjort seg kjent med de etiske retningslinjene. Revisjonen understreket viktigheten av at det jevnlig foretas etisk dilemmatrening.</i></p> <p><i>2023:</i> <i>Etiske retningslinjer er under revisjon og skal være klare for nye fellesråd og menighetsråd på nyåret 2024. Etiske retningslinjer gjelder både ansatte, styrende og frivillige. Likebehandling, inkludering og mangfold blir inkludert i reviderte etiske retningslinjer.</i></p> <p><i>Dilemmatrening: Etiske retningslinjer tas opp minst en gang pr. år, men det gjennomføres ikke konkret dilemmatrening. Revisjonen anbefaler at man minimum en gang pr. år gjennomgår potensielle/aktuelle dilemmaer. Dette kan få i gang gode diskusjoner og bevisstgjøring som gjelder den enkelte ansattes hverdag.</i></p> <p><i>Vi ber ifm fullstendighetserklæringen ledelsen å bekrefte at årsregnskapet inneholder tilstrekkelige opplysninger om nærstående parter og evt transaksjoner med disse.</i></p> <p><i>Fullstendighetserklæring vil bli sendt ut en ukes tid før beregnet tid for å skrive revisjonsberetningen og denne må være mottatt før beretning blir sendt.</i></p>	
3.	<p>Misligheter Def av misligheter, jf ISA 240: to typer misligheter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • feilinformasjon som følge av <i>underslag av eiendeler</i> og • feilinformasjon som følge av <i>uredelig regnskapsrapportering</i> • <i>korrupsjon</i> <p>Begrepet "misligheter" benyttes om tilsiktede handlinger utført av én eller flere personer (innen ledelsen, av personer som har overordnet ansvar for styring og kontroll, av ansatte eller av andre), som innebærer <i>uredelighet</i> for å oppnå en <i>urettmessig eller ulovlig fordel</i>.</p> <p>Mulige risikoområder – underslag av eiendeler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kontanter, kredittkort, dokumentasjon kontantsalg over kasse – <i>fellesrådet og menighetsrådene har ikke kassaapparater, men benytter VIPPS. Det er bare økonomileder som kan opprette VIPPS.</i> <p><i>Det er fremdeles litt kontanter som kommer inn på offer, loddsalg, kakesalg m.m. i menighetsrådene, men ikke kontanter i fellesrådet. Frogner menighetsråd har en</i></p>	

del kontanter, selv om det er små beløp.

Ved opptelling av offer og gaver skal det alltid være 2 personer. Det kom opp spørsmål om det kan være en løsning at en ansatt/frivillig vippser mottatte kontanter for å unngå kostnader ved bruk av Loomis. Revisjonen ser at dette er en praktisk løsning, men anbefaler det likevel ikke fordi det blir en uheldig sammenblanding av privat økonomi og menighetsrådets økonomi. Det kan være lurt å gjøre menighetsrådene og økonomiansvarlige oppmerksom på rutiner for håndtering av kontantomløp.

Kort på KIWI, Rema 1000 og IKEA. De som handler med kortene, leverer kvittering som avstemmes mot faktura i etterkant.

Ingen kredittkort.

- *Kunst – kunstverkene i kirkene er forsikret. Forsikringer oppdateres hver høst. Når det er kunstutstillinger i menighetene kjøpes det egen forsikring for denne. Inventar registreres i kirkebasen og oppdateres hver høst. Taksert av profesjonelle. Dersom det skulle bli brann, er det en egen liste for hva som skal prioriteres reddet.*

Eiendeler, lett omsettelig teknisk utstyr av stor verdi – rutine for utlån. Det benyttes ABAX – elektronisk kjørebok hvor den som kjører registrerer seg, og den ansatte i ettertid kan merke kjøreturer som private. Private turer vil, dersom det blir omfang av det, rapporteres til lønn og innberettes. Det ble i 2021 kjøpt inn AV-utstyr til bruk til streaming av gudstjenester o.l. Dette ble lånt av ansatt da vedkommende ble leid inn (som privatperson) for å streame konfirmasjonsgudstjenestene i Frogner og Tranby. Dette var del av skriftlig avtale om oppdraget.

- *bank, rutine for dobbelt signatur – Det informeres til ansatte og menighetsrådene at alt som omhandler fellesrådet og menighetsrådene skal inn i de respektive regnskap. Ansatte er bevisst på dette, og det tas jevnlig opp i møtene. Det er ingen i fellesrådet eller menighetsrådene som disponerer bankkontiene; kun regnskapsavdelingen i Lier kommune kan foreta utbetaling. Samme rutine for utbetalinger som Lier kommune. Menighetsrådene: Attesteres og anvises av to personer.*
- *Utgående kreditnotaer: Revisjonen anbefaler at kreditnotaer, for eksempel hvis konfirmantavgift skal krediteres, dokumenteres ved bokføring og godkjennes av to personer.*

Mulige risikoområder – uredelig regnskapsrapportering:

- *drift/investering – kun investeringer i fellesrådet. større investeringer blir også attestert av prosjektleder. Fellesrådet har god oversikt over hva som skal på drift og hva som skal på investering. Mottar investeringstilskudd fra kommunen. Dette er en sum/investeringstilskudd uten særskilte føringer, og det er opp til fellesrådet hvilke investeringer tilskuddet skal brukes til.*

Ledelsen mener at det er etablert gode rutiner som reduserer risikoen for uredelig regnskapsrapportering knyttet til skillet drift/investering.

Aktuelle tiltak:

- dokumenterte rutiner og intern kontroll – økonomireglementet omhandler rutiner. Økonomireglementet omtaler rutiner rundt attestasjon, anvisning, kontanter osv., men det er ikke utarbeidet skriftlige rutiner spesielt rettet mot menighetsrådene og økonomiansvarlig i menighetsrådene. Det anbefales å utarbeide enkle rutiner for de viktigste økonomifunksjonene til bruk i menighetsrådene, herunder rutiner for håndtering av kontanter, rutiner for budsjettering og budsjettoppfølging / budsjettendringer og dokumentasjon av dette.

Tips: Lage årshjul som viser ulike oppgaver og frister gjennom året.

Mellomværende mellom FR og MR blir bokført av økonomileder som lager bilag på dette. Det har vært et mål å avregne mellomværende med menighetsrådene fire ganger pr. år. Dette er svært tidkrevende da det er mye som skal henføres til prosjekt. Fellesrådet er på etterskudd med dette arbeidet i 2023, da det er ny teamleder fra 1. juni og det ikke var foretatt avregning fram til denne dato. Fellesråd og menighetsråd må bli enige i viktigheten av prosjektføring opp mot behovet for prosjektstyring. Hvor detaljert er det behov for?

- merking av utstyr og inventarregister – fra tidligere: ikke aktuelt per nå, men vurderes å merke bil, traktor og traktorhenger med fellesrådets navn/logo. Arbeidsleder er oppfordret til å merke utstyr med tusj, slik at en ser hvem som eier utstyret. Bør også vurderes mtp det nye AV-utstyret.
 - attestasjon og anvisning – egne regler. Økonomileder attesterer, og Kirkevergen anviser for fellesrådet. Økonomileders reiseregninger attesteres av en konsulent og anvises av kirkevergen. Kirkevergens krav attesteres av Økonomileder og anvises av fellesrådets leder. For menighetsrådene konterer konsulent/rådgiver og Økonomileder anviser.
 - lov om offentlige anskaffelser
1. Hva er ledelsens vurdering av risikoen for at fellesrådet/menighetsrådenes regnskap kan inneholde vesentlig feilinformasjon som skyldes misligheter?

Lav

2. Hvilken prosess har ledelsen lagt opp til for å identifisere og håndtere risikoene for misligheter i fellesrådet/menighetsrådene? (herunder eventuelle betydelige risikoer for misligheter som ledelsen har identifisert, eller kontosaldoer, transaksjonsklasser, tilleggsopplysninger der det er sannsynlig at en risiko for misligheter foreligger).

Det er ikke etablert noen strukturert prosess for identifisering og håndtering av risikoer for misligheter. Se vurdering av mulige risikoområder ovenfor, og etablerte tiltak.

3. Hvilken kommunikasjon har kirkeverge med fellesrådet/menighetsrådet vedrørende ledelsens prosesser for å identifisere og håndtere risikoer for misligheter? Hvordan følges dette opp/rapporteres til rådet?

Kirkevergen har normalt møter med MR-lederne 3-4 g/året hvor løpende drift, økonomireglement, håndtering av kontanter m.m. drøftes. Det er ikke etablert noen

	<p><i>formell kommunikasjon med rådet om ledelsens prosesser for å vurdere og håndtere risiko for misligheter.</i></p> <p>4. Har fellesrådet/menighetsrådene etablert retningslinjer for <i>behandling</i> av evt mislighetssaker? Dette er viktig både for å sikre lik/rettferdig behandling, samt vil kunne virke forebyggende.</p> <p><i>Det finnes ingen skriftlige retningslinjer for håndtering/rapportering av mislighetssaker. Fellesrådet har et avvikssystem hvor dette evt. kan innarbeides. Videre vil den personalmessige siden av slike saker kunne omfattes av personalreglement/HMS.</i></p> <p>5. Har ledelsen kjennskap til eventuelle faktiske, mistenkte eller påståtte misligheter som påvirker fellesrådet/menighetsrådene?</p> <p><i>Ikke kjent med misligheter så langt i 2023 (eller noen gang tidligere).</i></p>	
4.	<p>Risikostyring/risikovurderinger/ kontrollmiljø</p> <ul style="list-style-type: none"> - Internkontrollen må være <ul style="list-style-type: none"> • utformet/etablert • dokumentert • kommunisert og forstått • etterlevelse (gjennomført og fulgt opp/overvåket) - Virksomhetens mål- og styringsmodell <ul style="list-style-type: none"> • formalisering og styrende dokumenter (planer og budsjett) • konkretisering av målene (nedbryting på virksomhetsnivå, individnivå) • mål og resultatkrav, måleindikatorer, lederavtaler • oppfølging og rapportering på målene <p><i>Fra tidligere:</i> <i>Fellesrådet har et visjonsdokument med nedbrytbare mål som årlig blir presentert på storstabsmøte og som ligger tilgjengelig på arbeidsrommet for alle ansatte.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Rapporteringsrutiner finansiell rapportering <ul style="list-style-type: none"> • internt i administrasjonen (virksomhetsnivå, rapportering til rådet, hyppighet) • rapportering til rådet og/eller utvalg (tertialrapporter etc) • finansrapportering (internt og fra evt finansforvaltere) <p><i>Fra tidligere:</i> <i>Fellesrådet har tertialrapportering. Veldig sjeldent at det gjøres budsjettendringer. Vedtak i november vedr budsjettendringer. Revisor understreket at for at et vedtak skal være et gyldig budsjettvedtak, så må det angis beløp i vedtaket. Fom 2019 angis beløp mtp endringer i investeringsbudsjettene. Dersom det gjøres et estimat bør ikke evt budsjettavvik bli vesentlige. Budsjettene blir justert på fellesrådets møte i november.</i></p> <p><i>Fellesrådet (økonomileder) mottar konteringsliste for kontroll av lønnsutbetalingene før lønnen utbetales månedlig. Økonomileder kontrollerer, rapporterer, daterer og signerer.</i></p>	

	<p><i>Menighetsrådene: det varierer når det rapporteres. Det kan være per måned, kvartal eller tertial alt etter som det enkelte menighetsråd ønsker.</i></p> <p>- Endringer som har hatt konsekvenser for risikobildet i Fellesrådet/menighetsrådene: f.eks</p> <ul style="list-style-type: none"> • endringer i driftsmiljø, omorganiseringer • nye medarbeidere/nøkkelpersoner • nye eller oppdaterte informasjonssystemer, økonomihåndbok, rutiner <p><i>Lier kirkelige fellesråd har fast kontaktperson på lønn. Hun har jobbet på lønnsavdelingen, men Lier kirkelige fellesråd er fortsatt nytt for henne.</i></p> <p><i>Nye menighetsråd med mange nye medlemmer fom nov 2023.</i></p> <p>- Nyansatte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • innhenting av referanse • retningslinjer/rutiner for opplæring, oppgaver og ansvar <p><i>Fra tidligere:</i> <i>Det blir utlevert en introduksjonsplan med oversikt over temaer som den enkelte skal gjennomgå og bla underskrive taushetserklæring samt oppfølgingsamtaler etter 3 og før prøvetidens utløp ved 6 mnd.</i></p>	
5.	<p>Oppsummering revisjon 2022/ prioriterte oppgaver 2023</p> <p>Det vises til hovedpunkter i oppsummeringsbrev med ref. 623/2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Årsberetningen Omtale budsjettavvik, likestilling og diskriminering • Årsregnskapet • Periodisering/anordning • Kortsiktige fordringer <p>Generelle forhold som også vedrører menighetsrådene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentasjon av utgifter ved skannet underbilag/faktura • Avstemming kortsiktig gjeld og fordringer mellom MR og FR • Dokumentasjon/avstemming av alle (vesentlige) balanseposter med nødvendig underdokumentasjon som verifiserer postene. • Avstemming av offerinntekter mot offerlister • Avstemming av konfirmantinntekter mot konfirmantliste • Budsjettavvik og budsjettjusteringer. • Pliktige noter <p><i>Regnskapsleder for økonomi og virksomhetsstyring i Lier kommune opplyste at det er en ny funksjonalitet i Visma som periodiserer utgifter mellom to år. Dette gjør det enklere enn tidligere å sikre korrekt periodisering. Variabel lønn i fellesrådet periodiseres.</i></p> <p><i>Periodisering er også viktig å ta opp med menighetsrådene.</i></p> <p><i>Videre var det enighet om at det er viktig med rutiner for oppfølging av om vedtatte tilskudd og at gaver faktisk kommer inn i regnskapet.</i></p>	

	<p><i>Fellesrådet/menighetsrådene ønsker en oversikt fra revisor på hva som skal dokumenteres og avstemmes, dokumenter som skal signeres, frister osv. i forbindelse med årsoppgjøret.</i></p> <p><i>Regnskap skal være avlagt (ferdig regnskapsført) den 22. februar og behandlet og signert av rådet den 20. mars. Revisor anbefaler at det signeres på en side med regnskapstall, gjerne siste side av balansen. Videre ønsker revisor å få oversendt vedtaket hvor årsregnskapet blir vedtatt i fellesrådet og menighetsrådet.</i></p> <p><i>Regnskapsfører sender ut frist for når alle inngående fakturaer skal være anvist, for at de skal komme med i regnskapet for det gjeldende år. Fakturaer som kommer etter denne fristen, kommer på nytt år og må avsettes i regnskapet.</i></p> <p><i>Revisor lager et oppsett på avstemminger og dokumentasjon som ønskes i forbindelse med oversendelse av regnskapet til revisjon.</i></p>	
6.	<p>Andre forhold</p> <ul style="list-style-type: none"> • GDPR – personombud for hele kirken. Rutiner er vedtatt i fellesrådet. • Skriftlighet for rutiner – viktig med skriftlige rutiner. Sist mottatte økonomireglement vedtatt 17.11.2021. • Sjekkliste bokføringsloven – endringer? • Noe spesielt ledelsen vil at revisjonen skal se på i 2023? Enten som en del av regnskapsrevisjonen, eller veiledning/bestilling? • Tjenesteytingsavtale for perioden 2021-2024, signert 11.02.2022. 	
7.	<p>Eventuelt</p> <p><i>Engasjementsbrev skal sendes på nytt hvert 4. år i forbindelse med nye ledere. Vi sender nytt engasjementsbrev nå.</i></p> <p><i>Revisor orienterte om strengere regler for frister for revisjonsberetninger. Vi må sende foreløpig beretning dersom vi ikke er ferdig til fristen 30.04. Vi informerer FR og MR om dette dersom det blir aktuelt å sende ut foreløpig beretning.</i></p> <p><i>Det er ønskelig at revisjonsberetninger og eventuelle oppsummeringsbrev sendes til Regnskapsleder i Lier kommune som informasjon. Videre er det ønskelig at økonomiansvarlige i menighetsrådene får kopi av revisjonsberetninger og oppsummeringsbrev til menighetsrådene til orientering.</i></p>	

Notat fra ledersamling i Tønsberg (proster og kirkeverger) 10.11.2023

Hvordan møter vi spørsmålet om livssynsåpne gravferder?

Livssynsåpne gravferder

- MR har myndighet til bruk av kirkene → strengt regelverk når det gjelder seremonier
- Biskopen kan overprøve MR i kraft av tilsynet
- Lokale dilemmaer → krever hurtig avklaring
- Biskopen vil lage noen retningslinjer for behandling av slike forespørsler
- Prosten får delegert fullmakt fra biskopen til å avgjøre søknader etter skjønn
- Kirkeverge, sokneprest og MR-leder skal orienteres umiddelbart
- Kirkerommet skal ikke endres
- Kirkeklokkene kan brukes
- Prester kan ikke medvirke
- Arbeidsgiver må drøfte med andre kirkelige ansatte hvordan disse skal delta → prestens godkjenning gir ingen plikt for ansatte om deltagelse
- Vanlig betaling for utleie

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellestråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Mette Sønsteby	414	23/05068-9	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
93/23	Lier kirkelige fellestråd	15.11.2023

Sylling kirke - status mur og puss, samt tårn og spir-prosjekt

Vedlegg:

2023.10.12 Organisasjonsmodell for gjennomføring - Tårn og spir Sylling kirke SEL

2023.11.06 Brev til NTNU - Problemstilling rundt utbedring av råde

2023.11.01 Svar fra Riksantikvaren

Saksorientering

Viser til sak 78/23

Det vises til vedlagte månedsrapport som beskriver utfordringer og kostnader, samt økonomioversikten. Videre vedlegges revidert organisasjonsmodell for roller i prosjektet, samt avslaget fra Riksantikvaren (RA)

Riksantikvaren har avslått bruk av metoden/ materialet Epoxy. RA vil benytte tradisjonelle og velprøvde istandsettingsmetoder, og ha trygghet for teknisk funksjonalitet

Vannlekkasje– Det er påvist betydelige lekkasjer i tårnfot og over gesims jfr. rapport. Videre er det påvist lekkasje på loft (09.11.23), som tyder på at det har vært vannlekkasje i meget lang tid. Strakstiltakene som er iverksatt er inntatt i vedlagte kalkyle. Kirkevergen vil melde fuktskade til forsikringsselskapet KNIF, og håper at noe kan dekkes av forsikringen.

Økonomi- prosjektet er fortsatt ikke ferdig prosjektert, noe som innebærer usikkerhet. I økonomioversikten vedlagt er alle tall eks. mva. Fellestrådet skal bevilge brutto tall dvs. inkl. mva.

Utvikling i budsjett rammen:

10.01.23 sak 03/23 Bevilget 5,500 000 kr inkl. mva. (Estimat WSP)

01.02.23 sak 11/23 Bevilget 7 500 000 kr inkl. mva. (økt blikkenslagerarbeid)

05.07.23 sak 59/23 Bevilget 11 500 000 kr inkl. mva. (Tårn og spir)

18.10.23 sak 78/23 Bevilget 17 800 000 kr inkl. mva. (rådeutfordringer i bærekonstruksjon)

Prognose pr. 10.11 jfr. månedsrapport pr. okt.

	Beløp eks mva.	Beløp inkl. mva.
Prognose totalt inkl. usikkerhet 13 %	kr 17 600 000	kr 22 000 000
Bevilget beløp	kr 14 200 000	kr 17 800 000
Underdekning	kr 3 400 000	kr 4 250 000

Status pr 10.11 er en prosjektkostnad ramme på 22 millioner, hvor prosjektet må finansieres opp med en tilleggsbevilgning på kr 4 250 000. Kirkevergen har varslet Lier kommune om mulig søknad om tilleggsbevilgning til prosjektet. Utfra kirkevergens ståsted kommer kirkelig fellesråd ikke utenom å gjøre tiltak. Dette er uforutsette kostnader som må håndteres.

I tillegg søkes følgende organisasjoner om bidrag:

Sparebank1 Stiftelsen BV Kirke klokker kr 130 000

UNI Stiftelsen – Tårn/ Spir kr 10 000 000

Tak og vinduer – Eckbos legat? <https://www.eckbos-legat.no/Om-legatet/Historien>

OVF- midler (bevaringsprogrammet for kirkebygg)

Fremdrift: Videre arbeid går på

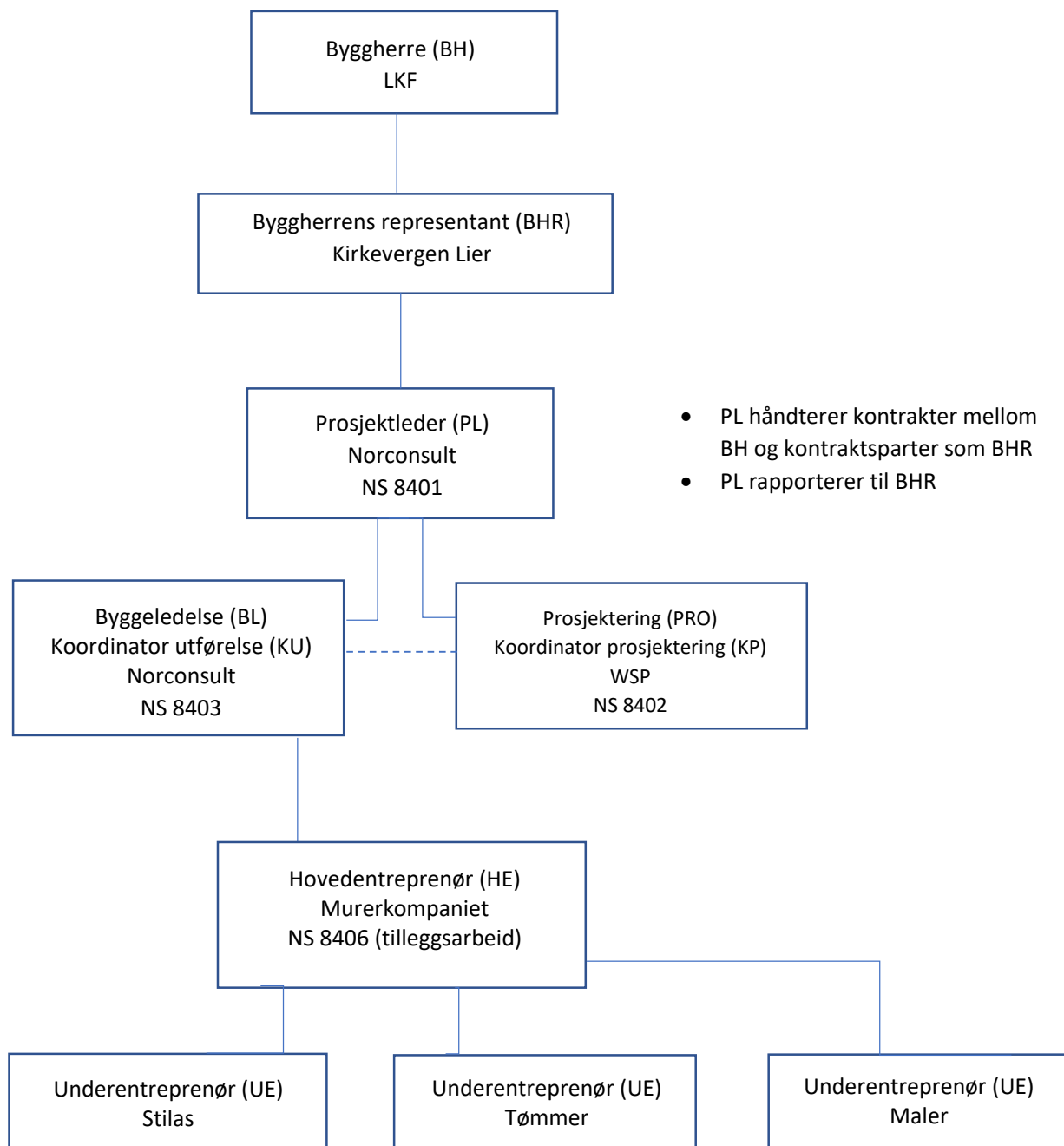
- prosjektering med ny metode (en til en utskifting av bjelker) pågår (WSP)
- Søknad om tillatelse i ett trinn etter plan og bygningsloven§20-3 ble sendt 10.11.2023. Tiltaket oppfyller krav til 3 ukers saksbehandlingstid.
- Oppdatere estimatene (Norconsult)
- Tilrigging for oppstart med utskifting av en til en bjelke. (Entreprenør)

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd tar meldingen til orientering. Kostnadsrammen økes til å innbefatte utskifting av bærekonstruksjon i hht. RA' anbefaling. Tidligere bevilget 17.8 mill, ny tilleggsbevilgning 4, 250 mill. Totalt 22 millioner inkl. mva.

Vedlegg 2

Organisasjonsmodell for gjennomføring - tårn og spir, Sylling Kirke

2023.10.25

Mail sendt fra Margrethe Moe (WSP) til Harald Høgseth (NTNU) 06.11.23

Hei,

Jeg forsøkte å ringe deg etter at jeg fikk ditt navn fra Stein-Erik Lysbakken i Norconsult. Han er prosjektleder for rehabiliteringen av Sylling kirke.

Sylling kirke i Lier som er en listeført kirke fra 1851, med et kirketårn som ble bygget i 1877.

Prosjektet trenger en uhildet person som har bakgrunn til å forstå tårnkonstruksjonen og den antikvariske situasjonen.

Stein-Erik nevnte deg, derfor denne e-post. Det vi ønsker å spørre deg om er om du kunne påta deg et oppdrag om å gi oss din vurdering av denne saken.

Fuktproblemet i tårnet i Sylling kirke.

I 1980 søkte kirkevergen Riksantikvaren (RA) å få legge om fra skifertak til kobbertekking på tårnhatten da det ble så kostbart alle gangene de måtte leie kran for å reparere alle lekkasjene som kom når skifer ble blåst ned. Innfestingen korroderte vel bort og stein løsnet.

Tårnhatten ble endret i konstruksjonen slik at luftingen fra lektene ble fjernet og kobberet ble festet rett på taktro. Avslutningen mot gesims ble dessverre også skiftet så taket som tidligere hang litt over, nå gikk rett i kant med gesims og kobberet ble også festet rett inn imot muren. Resultatet er jo at regnvann ble ledet rett inn i muren fra utsiden og kondensen rant på innsiden.

Mycoteam har analysert alle bjelkelag. Det gledelige er at det ikke er ekte hussopp, men det er mye råte og mye gammel råte. Dvs. bjelkene var råtne i 1980 da spirets tekking ble endret uten at bjelkene ble utbedret. Løsningen har vært uheldig for kirken.

I 1999 lagde en uavhengig ingeniør en tilstandsvurdering og kom med mange meget gode råd til kirken. De sendte rapporten til Riksantikvaren for behandling, som sendte den videre til NIKU som også sa at alle hans råd var gode, men at hans ønske om forbedret avrenning med takrenner og nedløp i det 8-kantete spiret var estetisk uheldig. Dette ble frarådet og det ble ikke utført. Det var råte under kirkegulvet og dette ble utbedret med arkeologisk overvåkning da det er middelalder grunn og MA-kirken ble revet i 1851 og er delvis gjenanvendt i kirkens sør- og nord-vegg. Pga. arkeologien får de heller ikke drenert dypere enn 50 cm, slik at vi får ikke ledet vannet vekk i lukket system til kum.

Først ble kun de to øverste bjelkelagene undersøkt for råte. Her fikk vi tillatelse fra RA for å or å komme videre med utbedringen av bjelkene fikk vi aksept at vi kunne planlegge å skifte ut bjelkene 1 til 1.

I det lengste tenkte vi å sikre oss statisk med jekkestropper til bjelkelagene under klokkene. Da det viste seg at disse var i enda dårligere tilstand enn de to øverste bjelkelagene fikk vi problemer statisk.

Statiker fant fram til et system som selges av [Rothoblaas - materials for timber construction](#). De fjerner det skadete partiet inkl. Sikkerhetsmargin på 20 cm inn i friskt virke med en ny del av tømmer og skjærer inn spor for armering og støper dette sammen med epoxy. På denne måten trenger de ikke å måtte fjerne resten av stokken som ofte sitter vanskelig til.

RA er svært skeptiske, men vi opplever også at deres svar ikke har tilstrekkelig kunnskap hverken om hvor kompleks en slik utbedring er, hva materialene i den foreslåtte teknikken er, ikke akseptere kirkevergens dilemma med et pussprosjekt som har blitt noe helt annet og overhodet ikke har økonomi til dette.

Det sier seg selv at det er en stor forskjell i kostnader på å skifte alt ut 1:1. Dette gjelder spesielt det nederste bjelkelaget der hovedmasten til spiret står, gulvet under klokkestol og klokker, trapp opp fra tårnet og himlingen for tårnrommet.

RA avviser forslaget. Jeg limer inn deres vurdering:

Riksantikvarens vurdering

Riksantikvaren vurderer den foreslåtte metoden som problematisk, både prinsipielt og teknisk, og ut fra et føre-var-prinsipp. Våre vurderinger kan listes slik:

Mail sendt fra Margrethe Moe (WSP) til Harald Høgseth (NTNU) 06.11.23

- En løsning med å skjøte trebjelker med epoxy har Riksantikvaren ingen erfaring med fra før i Norge, og dette er i seg selv en begrunnelse for å motsette seg den. I våre listeførte og fredete kirker ønsker vi at det benyttes metoder som er kjente og velprøvde, slik at den langsiktige effekten av tiltakene er forutsigbare. Restaureringshistorien i Norge er full av eksempler på utprøving av nye metoder og materialer som i ettertid har vist seg å gi mer skade enn gavn.
- Forslagsstiller ser ut til å legge vekt på bevaring av mest mulig originalt trevirke som en viktig gevinst i den beskrevne løsningen. For Riksantikvaren er materialautentisiteten i sagde bjelker fra 1877 av mindre betydning enn å benytte tradisjonelle og velprøvde istandsettingsmetoder, og ha trygghet for teknisk funksjonalitet.
- Epoxy er et materiale som over tid vil brytes ned, men med et forløp som pr nå er lite kjent. Det er et materiale som ikke kan gjenvinnes ved endt levetid og er ikke et resirkulertbart produkt.
- Riksantikvarens prinsipielle holdning er at reparasjoner i kulturminner av nasjonal verdi skal utføres i tråd med bygningens egenart og tilhørende håndverkstradisjoner.
- Den foreslåtte metoden er i strid med grunnleggende internasjonale antikvariske prinsipper nedfelt i ICOMOS' trecharter av 1999.
- Dersom det har verdi for andre istandsettingsprosjekter at denne metoden prøves ut, bør slik utprøving skje i bygninger uten vernestatus, ikke i en listeført kirke.

Oppsummert: Riksantikvaren fraråder den foreslåtte metoden for reparasjon av bjelkelaget, og anbefaler at det i stedet prosjekteres en tradisjonell fremgangsmåte.

Prosjekt Sylling

Vår tradisjonstømrer Frank Mikalsen fra Håndverkerne (NCC) har både utført den tradisjonelle løsningen og den moderne løsningen, som han mener er en god løsning.

Han har utført den moderne løsningen i 2006-07 i Hieronymus Heyerdals gate 1 som er nabobygningen til Oslo Rådhus. Alle bygningene i dette kvartalet er i planområdet som er bevaringsverdig på Byantikvarens Gule liste. Bebyggelsen har nasjonal verneinteresse og skal vurderes som fredningsverdig.

Vi har et møte med Riksantikvaren i morgen der også representant fra Rothoblaas blir med og forklarer teknikken og viser referanser fra andre prosjekt innen restaurering. Jeg sender deg vedlegget fra Rothoblaas separat.

Vi kan sende deg all den informasjon du måtte trenge for å kunne gi os et råd i denne saken. Vi trenger kun å vite først at dette er noe du har mulighet for.

Din bakgrunn og dine verv gir deg en faglig tyngde til å se både hvordan en slik konstruksjon er bygget opp og hvordan du vurderer den foreslåtte utbedringsmåten vil være egnet i vårt prosjekt.

Vi prøver å hjelpe kirken til å gjøre hva som er nødvendig i et stramt budsjett.

Samtidig er vi bekymret over å skifte ut mye godt trevirke og legge inn nytt i en fuktig mur.

Med vennlig hilsen

Margrethe Moe

Konservator

M: 918 43 937

WSP Norge AS
Postboks 185 Sentrum
0102 OSLO

Brev datert 01.11.2023, som svar på søknad om bruk av epoxy

Sylling kirke - Utbedring av klokkestuas gulvbjelkelag - Riksantikvarens uttalelse

Hei,

Vi viser til den pågående istandsettingen av Sylling kirke, Lier kommune, og til diverse kommunikasjon om de omfattende råteskadene som er avdekket i trekonstruksjonene i tårnet. Videre viser vi til forslaget fra WSP om metode for reparasjon av gulvbjelkelaget i klokkestua, presentert i teamsmøte 13.10.2023 og i ettersendt presentasjon fra WSP, mottatt hos Riksantikvaren 26.10.2023.

Sylling kirke er listeført som særlig bevaringsverdig, og Riksantikvaren har fra før avgitt uttalelser i saken 26.6.2023 og 17.8.2023. Riksantikvarens representant var på befaring 4.10.2023.

Foreslått løsning

WSPs forslag til metode for reparasjon av klokkestuas gulvbjelkelag går ut på å kappe av de råteskadde bjelkeendene og støpe nye bjelkeender i epoxy, med stålarmering som forbinder de resterende bjelkene med de nye støpte endene. WSP viser til at dette er en metode som er kjent fra enkelte restaureringsarbeider i Europa.

Riksantikvarens vurdering

Riksantikvaren vurderer den foreslåtte metoden som problematisk, både prinsipielt og teknisk, og ut fra et føre-var-prinsipp. Våre vurderinger kan listes slik:

- En løsning med å skjøte trebjelker med epoxy har Riksantikvaren ingen erfaring med fra før i Norge, og dette er i seg selv en begrunnelse for å motsette seg den. I våre listeførte og fredete kirker ønsker vi at det benyttes metoder som er kjente og velprøvde, slik at den langsiktige effekten av tiltakene er forutsigbare. Restaureringshistorien i Norge er full av eksempler på utprøving av nye metoder og materialer som i ettertid har vist seg å gi mer skade enn gagn.
- Forslagsstiller ser ut til å legge vekt på bevaring av mest mulig originalt trevirke som en viktig gevinst i den beskrevne løsningen. For Riksantikvaren er materialautentisiteten i sagde bjelker fra 1877 av mindre betydning enn å benytte tradisjonelle og velprøvde istandsettingsmetoder, og ha trygghet for teknisk funksjonalitet.
- Epoxy er et materiale som over tid vil brytes ned, men med et forløp som pr nå er lite kjent. Det er et materiale som ikke kan gjenvinnes ved endt levetid og er ikke et resirkulertbart produkt.
- Riksantikvarens prinsipielle holdning er at reparasjoner i kulturminner av nasjonal verdi skal utføres i tråd med bygningens egenart og tilhørende håndverkstradisjoner.
- Den foreslåtte metoden er i strid med grunnleggende internasjonale antikvariske prinsipper nedfelt i ICOMOS' trecharter av 1999.
- Dersom det har verdi for andre istandsettingsprosjekter at denne metoden prøves ut, bør slik utprøving skje i bygninger uten vernestatus, ikke i en listeført kirke.

Oppsummert: Riksantikvaren fraråder den foreslåtte metoden for reparasjon av bjelkelaget, og anbefaler at det i stedet prosjekteres en tradisjonell fremgangsmåte.

Vennlig hilsen

Ingeborg Magerøy

seniorrådgiver

Kirkeseksjonen

+47 91727523

Brev datert 01.11.2023, som svar på søknad om bruk av epoxy

Riksantikvaren

Direktoratet for kulturminneforvaltning
Dronningensgate 13, 0116 Oslo

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Mette Sønsteby	414	23/05068-14	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
98/23	Lier kirkelige fellesråd	15.11.2023

Eventuelt

Saksorientering

Skriv inn teksten her.

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.